

**LÄNSI-SUOMEN
YMPÄRISTÖLUPAVIRASTO**

Helsinki

LUPAPÄÄTÖS

Nro 158/2005/4
Dnro LSY-2003-Y-437
**Annettu julkipanon
jälkeen** 30.12.2005

ASIA Sydänmaannevan turvetuotantoa koskeva ympäristölupahakemus, Kihniö ja Parkano

LUVAN HAKIJA Vapo Oy

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Sydänmaannevan turvetuotantoalue sijaitsee osittain Kihniön kunnan ja osittain Parkanon kaupungin alueella. Parkanon taajamasta alueelle on matkaa noin 20 km ja Kihniön taajamasta noin 10 km. Alueen halki kulkee Parkano-Seinäjoki rata. Turvetuotantoon soveltuva pinta-ala on 170,8 ha. Turvetuotantoalue muodostuu kuudesta lohokosta.

HAKEMUS JA SEN VIREILLETULO

Vapo Oy on 31.12.2003 ympäristölupavirastoon saapuneella ja 7.5.2004,10.5.2004 sekä 5.7.2004 täydentämällään hakemuksella pyytänyt ympäristölupaa Sydänmaannevan turvetuotannolle.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain 28 §:n 1 momentti
Ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin 7d)-kohta

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin 5c-kohta.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET SEKÄ ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Toiminnalla ei ole aiempaa ympäristölupaa tai siihen rinnastettavaa päätöstä tai vesiensuojelua koskevasta ennakkotoimenpiteistä annetun asetuksen mukaista lausuntoa. Sydänmaanneva on ympäristönsuojelulainsäädännön voimaantulon 6 §:n edellyttämällä tavalla 28.2.2001 ilmoitettu Pirkanmaan ympäristökeskukselle ympäristönsuojelun tietojärjestelmään merkitsemistä varten ja merkitty siihen 27.11.2001. Pirkanmaan 3. seutukaavassa alue on varattu turvetuo-

tantoalueeksi. Alue on suurimmalta osaltaan hakijan omistuksessa ja osittain vuokrattu.

TUOTANTOALUE JA SEN YMPÄRISTÖ

Vesistön tila ja käyttö

Yleistä Valtakunnallisen vesistöaluejaon mukaan Sydänmaanneva sijoittuu Sanasluoman, Madesluoman ja kahden Vääräjoen valuma-alueelle. Sanasluoman ja Madesluoman valuma-alueet kuuluvat Hirvijoen alueeseen ja Kyrönjoen vesistöalueeseen.

Vääräjoki 1 (Kihniö) Noin seitsemän kilometriä pitkä Vääräjoki laskee Kankarinjärveen. Valuma-alueen pinta-ala on 25 km², josta on peltomaiden osuus melko suuri, noin 7 %. Turvemaita valuma-alueesta on huomattava osa (noin 24 %).

Vääräjoen veden laatua on tarkkailtu Vapo Oy:n toimesta vuosina 1999-2002 sekä Kankarinjärven kuormitus selvityksen yhteydessä vuonna 2003. Näytteet on otettu pintavedestä. Vesi on ollut selvästi hapanta vuonna 2001 ja keväällä 2003, muina vuosina pH on ollut lievästi happaman puolella tai normaali. Kokonaisfosfori- ja kokonaistyppipitoisuuksien perusteella Vääräjoki on rehevä, eikä huomattavia muutoksia veden laadussa voida viime vuosien aikana todeta tapahtuneen. Sameusarvot ovat jokivesille tyyppilliseen tapaan korkeita.

Kankarinjärvi Pinta-alaltaan noin 7,48 km²:n kokoinen Kankarinjärvi sijaitsee Kihniön kunnan alueella. Järven suurin syvyys on 11,5 metriä ja kokonaisrantaviivan pituus noin 31 km. Paikoin järven rannat ovat tiheään asutettuja. Kankarinjärven länsipuolella on runsaasti peltomaita, jotka osaltaan kasvattavat järven ravinnekuormaa. Järveen tulee Sydänmaan- ja Pirttinevalta kokonaisuudessaan vähän kuivatusvesiä, pääosan vesistä tullessa Nerkoönjärven reitiltä.

Kankarinjärven pintaveden kokonaisfosforipitoisuudet ovat olleet lopputalvisin noin 20 µg/l ja loppukesäisin noin 30 µg/l tuntumassa. Lopputalven fosforipitoisuuksissa on ollut hienoista laskua jakson 1989-2002 aikana. Loppukesän kokonaisfosforipitoisuuksissa sen sijaan näyttäisi olevan hienoista kasvua, joskin pitoisuuserot ovat olleet hyvin pienet vuosien 1989-2002 välillä. Ravinnepitoisuuksien perusteella Kankarinjärvi on luokiteltavissa reheväksi. Rehevyydestä johtuen hajotustoiminta levätuotantokaudella ja sen jälkeenkin on ollut alusvedessä vilkasta, mikä näkyy alusveden heikkona happitilanteena erityisesti lopputalvisin ja muutamina vuosina loppukesäisin. Fosforipitoisuuksien, väriarvojen ja happipitoisuuksien perusteella Kankarinjärvi kuuluu vesien yleisen käyttökelpoisuusluokituksen mukaan luokkaan hyvä tai tyydyttävä.

- Vääräjoki 2 (Parkano) Kuivasjärveen laskeva, noin 4 km pitkä Vääräjoki virtaa Parkanon kaupungin alueella. Vääräjoen valuma-alueesta noin 11 % on pelto- maata. Lisäksi joen ylälatvoilla on turvetuotantoa. Lähes kolmasosa joen valuma-alueesta on turvemaata.
- Vääräjoen vesi on lievästi hapanta. Väriarvot ovat 200 mg Pt/l tun- tumassa eli vesi on ruskeaa. Vääräjoki on ravinnetasoltaan rehevä vesistö. Fosfori- ja typpipitoisuudet ovat huomattavasti korkeammal- la tasolla syksyisin kuin keväisin.
- Kuivasjärvi Parkanossa sijaitsevan Kuivasjärven pinta-ala on noin 6,39 km² ja rantaviivaa sillä on 24 km. Kuivasjärvi saa vetensä lähivaluma- alueilta ja kahta pääreittiä – Vatajanjoki ja Vääräjoki – pitkin. Vata- janjoen ja Vääräjoen alajuoksulla on laajoja peltoviljelyalueita. Vää- räjoen latvoilla sijaitsee turvetuotantoalueita. Pistekuormittajina alu- eella on kaksi sahaa.
- Kuivasjärven veden laatu on pääpiirteittäin samanlainen kuin siihen laskevien ojien ja jokien. Kokonaisfosforia pintavedessä on ollut re- heville vesille tyypillisesti runsaasti (25 – 55 µg/l). Pitemmällä aika- välillä ei ole tapahtunut suuria pitoisuustason muutoksia. Kokonais- typpipitoisuudet ovat vaihdelleet 560 – 1200 µg/l välillä. Kokonais- typpipitoisuuksissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Alusve- dessä on loppupalvisin ollut usein hapettomuutta ja ajoittain happiva- jetta on ollut loppukesäisinkin.
- Iso Somerojärvi Iso Somerojärvi on Parkanossa sijaitseva melko matala järvi. Järven suurin syvyys on 1,4 metriä. Vesialaa sillä on noin 0,88 km² ja koko- naisrantaviivan pituus on noin 7,8 km.
- Iso Somerojärvi saa vetensä valuma-alueen metsäojia pitkin. Valu- ma-alueella ei ole juurikaan viljelysmaita, vaan järveä kuormittaa lä- hinnä metsätalous. Järvestä on olemassa vedenlaatutietoja ainoas- taan vuosilta 1975 ja 1992. Vesi on ollut tummaa ja hapanta. Ravin- netaso on ollut kohtalainen (15 – 16 µg P/l, 670 – 850 µg N/l).
- Iso Kokonlampi Iso Kokonlampi sijaitsee Sydänmaannevan ja Pirttinevan turvetuo- tantoalueiden välisessä maastossa. Lyhin etäisyys Sydänmaanne- van turvetuotantokentän reunasta lammen rantaan on noin 700 m. Lammen pinta-ala on noin 4,2 ha. Lammen rannat ovat valtaosin soistuneita ja kasvavat pajua sekä koivua.
- Merkittävin lampeen vesiä tuova uoma on Sydänmaannevalta tuleva Kankarinluoma, joka laskee lammen länsiosaan. Kankarinluoman edustalle on kasautunut uoman mukanaan tuomaa maa-ainesta. Liettymäalue on kasvittunut. Lammen luusua sijaitsee etelärannalla. Luusuasta lähtevä oja on lähes umpeen heinittynyt. Iso Kokonlam- men rannalla ei ole asutusta. Lammen virkistyskäyttö on siten hyvin vähäistä, todennäköisesti vain satunnaista virkistyskalastusta. Lam- men kalastosta ei ole tietoja.

Lammen luusuasta 2.6.2004 otetun vesinäytteen perusteella Iso Kokonlampea voi luonnehtia humuspitoiseksi ja lievästi reheväksi/reheväksi. pH-arvo (5,9) ilmentää lievää happamuutta, mutta on eliötoiminnan kannalta vielä tyydyttävällä tasolla. Vesien yleisen käyttökelpoisuusluokituksen mukaan veden laatu on lähinnä tyydyttävää (luokka III).

Kalasto ja kalastus

Kuivasjärvellä kalastetaan pääasiassa haukea, kuhaa ja ahventa. Järveen on istutettu viime vuosina runsaasti jokirapua ja järven rapukanta on saatu hyvin elpymään. Järveen on lisäksi istutettu järvi-lohta ja kuhaa. Järvilohi on täysin istutuksen varassa mutta kuhakanta on saatu elpymään. Made-, siika- ja lahnakanta on viime vuosina heikentynyt.

Parkanon Vääräjoessa ei kalastusta veden vähäisen määrän vuoksi harjoiteta kuin ehkä tulva-aikoina.

Kankarinjärvellä kalastetaan pääasiassa haukea, ahventa ja kuhaa, mutta myös lahnaa ja särkeä on saatu. Rapukanta on Kankarinjärvessä hyvin heikko, sillä rapurutto on nujertanut sen viime vuosien aikana. Järveen on istutettu järvi-lohta ja kuhaa. Kuhakanta on hyvin elpynyt, mutta lohta järvestä ei muutamaa yksittäistä tapausta lukuun ottamatta ole saatu. Kankarinjärven yläpuolisissa koskissa on suoritettu kalkitusta.

Kihniön Vääräjoessa ei kalastusta harjoiteta, eikä siellä kaloja esiinny johtuen veden heikosta laadusta ja määrästä.

Iso Somerojärvi on niin matala ja happamoitunut järvi, ettei siinä harjoiteta kalastusta lainkaan.

Kuormitus

Kankarinjärven valuma-alueella on Sydänmaannevan lisäksi seuraavat Vapo Oy:n turvetuotantoalueet: Pirttineva (32,8 ha), Aitoneva (140 ha), Talasneva (47,3 ha), Kirjasneva (55,3 ha), Hirvineva (59,5 ha) ja Hakoneva (35,2 ha).

Kuivasjärven vesistöalueella on kaksi sahaa, Kuivasjärven ja Marjolahden sahat. Muuten vesistökuormitus koostuu (turvetuotannon lisäksi) lähinnä metsätalouden ja haja-asutuksen aiheuttamasta haja-kuormituksesta. Metsäojituksia on valuma-alueella runsaasti. Kuivas- ja Kankarinjärven lähivaluma-alueilla on myös jonkin verran peltoja, joista huuhtoutunee ainakin ravinteita.

Kuivasjärven valuma-alueella on Sydänmaannevan ja Nokilamminnevan lisäksi seuraavat Vapo Oy:n turvetuotantoalueet: Nivusneva (96,6 ha), Alkkia (135,8 ha) ja Sompaneva (214,5 ha).

Asutus ja maankäyttö

Sydänmaannevaa ympäröi pääosin ojitetut metsä- ja suomaat. Lähimmät vesistöt ovat idässä Iso Kokonlampi ja Kankarinlampi sekä lännessä Iso Somerojärvi. Suon halki kulkee pohjois-eteläsuunnassa

sähköistetty Parkano-Seinäjoki rata sekä itä-länsisuunnassa Alavan paikallistie.

Sydänmaannevan läheisyydessä ei ole asutusta. Alapuolisen vesistön lähimmät rantakiinteistöt ovat Iso Somerojärven rannoilla sijaitsevat vapaa-ajan asunnot. Vesimatkaa suolta lähimpään asuntoon kertyy noin 1,8 km ja linnuntietä noin kilometri.

TURVETUOTANTO

Sydänmaannevan turvetuotantoalueella tuotetaan jyrsinpolttoturvetta HAKU-menetelmällä. Keskimääräinen vuosituotantomäärä on 85 400 m³. Sydänmaannevan kuntoonpano aloitettiin vuonna 1972 ja tuotanto aloitettiin 128 hehtaarilla vuonna 1975. Tuotannon arvioidaan päättyvän vuoden 2015 loppuun mennessä. Alkuperäisestä tuotantoalasta on tuotannosta poistunut vuoden 2003 loppuun mennessä 186,7 ha.

Tuotannosta poistuneesta alueesta 110 ha on metsätalouskäytössä, 36,5 hehtaarilla viljellään ruokohelmiä ja 40,2 ha sisältyy tukialueeseen. Alueelta on tuotettu jyrsinpolttoturvetta, palaturvetta ja ympäristöturvetta yhteensä 3 184 000 m³.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Kuivatusvesien käsittely

Sydänmaannevan kuivatusvedet johdetaan laskeutusaltaiden jälkeen viiden laskuojan kautta alapuoliseen vesistöön seuraavasti:

- laskuojan 1 (76,6 ha) vedet ohjataan Kihniön Vääräjokea 1 pitkin Kankarinjärveen
- laskuojan 2 (40,7 ha) vedet ohjataan Kankarinluomaa Iso Kokonlampeen ja siitä edelleen Vääräjokea 1 Kankarinjärveen
- laskuoja 3 on poistunut käytöstä
- laskuojan 4 (21,5 ha) vedet ohjataan Louhinpuroa Parkanon Vääräjokeen 2 ja edelleen Kuivasjärveen
- laskuoja 5 (7,3 ha) vedet ohjataan Iso Somerojärveen
- laskuojan 6 (24,7 ha) veden ohjataan pintavaluntana Kotonevalle ja siitä edelleen Vuorilammen kautta Someroluomaan.

Sydänmaannevalle on kaikkiaan rakennettu 12 laskeutusallasta, joista käytössä on 9 ja 3 on poistunut käytöstä. Laskeutusaltaissa on vettä padottava patorakenne ja pintapuomi. Lisäksi käytössä on sarkaojarakenteet (sarkaoja-altaat ja päisteputkipidättimet) sekä virtaamansäätöä ja pintavalutusta. Ensimmäiset laskeutusallat rakennettiin 1980-luvun alussa, viimeisimmät 1990-luvun puolivälin jälkeen. Vuonna 1998 varustettiin kolme laskeutusallasta virtaamansäätöpaodoilla. Virtaamansäädöllä käsitellään kaikkiaan 71,0 ha turvetuotantoalueen kuivatusvedet. Laskuojan 6 vedet ohjataan pintavaluntana Kotonevalle ennen niiden laskemista alapuoliseen vesistöön. Laskuojan 6 valuma-alueesta on turvetuotantoaluetta 24,7 ha. Pintava-

lutuskentän koko on noin 2,0 ha ja vedet kentälle ohjataan luontaisena valuntana. Pintavalutuskenttä otettiin käyttöön vuonna 1988.

Vesiensuojelun tehostamiseksi hakija on esittänyt, että virtaamansäätö laajennetaan koskemaan kaikkia turvetuotannossa olevia alueita. Tuotantoalueet ovat melko alavia eikä niillä ole suuria korkeuseroja. Laskeutusaltaat sijaitsevat tuotantoalueiden reunassa, joten niiden varustaminen virtaamansäätöpadoilla nostattaa ylivirtaamien aikana vettä koko tuotantolohkon ojustoihin ja virtaamansäätö toimii siten, kuin se on tarkoitettu toimivankin.

Tuotannon loppuvaiheessa, kun sarkaojissa olevien vesiensuojelurakenteiden ylläpidon edellyttämät kaivutyöt tai sarkojen kuivatuksen edellyttämä ojitus laaja-alaisesti ulottuu jollakin loholla kivennäismaahan, hakija on esittänyt vesistökuormituksen vähentämiseksi, että sarkaojat kaivetaan kivennäismaahan saakka tarpeellisen kuivatuksen edellyttämään syvyyteen, sarkaoja-altaita ei kaiveta kivennäismaahan ja että vesienkäsittelymenetelminä käytetään edelleen päisteputkipidättimiä, laskeutusaltaita ja virtaaman säätöpatoja. Sarkaojia ei puhdistettaisi säännönmukaisesti joka vuosi.

Ympäristölupavirastoon 7.5.2004 toimitetussa hakemuksen täydennyksessä on esitetty vesiensuojelun tehostamiseksi lohkolle 1 vaihtoehtona, että lohkon eteläosassa olevaa lähes luonnontilaista, harvaan ojitettua matalaturpeista suo/turvekangasaluetta voitaisiin käyttää pintavalutusalueena. Laskuojaan 1 rakennettaisiin tuolloin pumppausallas ja pumppaamo, johon johdettaisiin kaikki lohkon 1 kuivatusvedet. Pumppaamolta vedet pumpattaisiin jakoputkea pitkin pintavalutuskentän yläosaan, josta ne virtaisivat pintavaluntana kentän alapäähän kaivettavaan kokoojaan ja sitä pitkin edelleen laskuojaan 1. Pintavalutuskentän ala tulisi olemaan noin 6,0 ha, joka on 3,5 % sen valuma-alueesta (174,0 ha, josta tuotantoaluetta 86,5 ha). Pumppaamo ja pintavalutuskenttä tulisivat olemaan käytössä sulanmaan ajan. Talviaikana vedet ohjattaisiin nykyisten laskeutusaltaiden ja virtaamansäätöpatojen kautta laskuojiin 1 ja 2. Vesien virtausta ohjattaisiin laskuojiin rakennettavilla sulkupadoilla.

Vaihtoehtona hakija on esittänyt, mikäli edellä olevaa vaihtoehtoa ei maanhankintasyistä pystytä toteuttamaan, että pumppaamolta vedet ohjattaisiin lohkon 1 eteläosan tuotannosta poistuneelle alueelle, johon pengertämällä rakennettaisiin noin 1,0 ha:n suuruinen lintujärvi/kosteikkoalue. Pumppaamolta vedet ohjattaisiin putkea pitkin järven yläosaan, josta ne edelleen järven kautta virtaisivat järven eteläpähän ja sieltä putkella laskeutusaltaan 1 vesien ylitse (eritasoriteys) laskuojaan 1. Lintujärvi/kosteikkoalueen pinta-ala 1,0 ha on 0,6 % sen valuma-alueesta.

Molempien vaihtoehtojen toteuttaminen vaatii sopimukseen pääsemistä maanomistajien kanssa heidän maa-alueittensa käyttämisestä kyseisiin tarkoituksiin. Hakija on pitänyt ensimmäistä vaihtoehtoa vesiensuojelun kannalta parempana.

Hakija on esittänyt, että lohko 6 sijaitsee maanpinnantasoltaan noin 9 metriä korkeammalla kuin alapuolinen lohko 2, jonka reunaojaa pitkin lohkon 6 vedet virtaavat. Lohkolle 2 on luontaisesti syntynyt tuotannosta poistuneelle alueelle lintujärvi/kosteikko. Kosteikkoa voitaisiin laajentaa pengertämällä se noin 3,0 hehtaarin suuruiseksi ja lohkon 6 vedet ohjattaisiin lintujärven/kosteikon kautta laskuojaan 2. Lintujärven valuma-alue tulee olemaan noin 140,0 ha, josta turvetuotantoaluetta on 21,5 ha. Lintujärveä voidaan tulevaisuudessa laajentaa kun tuotanto lohkolla 2 päättyy. Alueet ovat hakijan omistuksessa.

Muiden lohkojen osalta hakija on täydennyksessä katsonut, että aikaisemmin esitetyt vesienkäsittelymenetelmät ovat riittäviä kuivatusvesien käsittelyssä.

Päästöt vesistöön

Sydänmaannevan turvetuotantoalueen vesistökuormituksen netto-ominaiskuormitus on laskennallisesti arvioitu Vapo Oy:n Länsi-Suomen alueen kuormitustarkkailusoiden keskimääräisiin vedenlaatu- ja virtaamatietoihin perustuen asianmukaisesti pyöristettynä seuraavaksi:

Tuotantoalue	Tuotantokelpoinen pinta-ala (ha)	Kiintoaine (kg)	Typpi (kg)	Fosfori (kg)
Sydänmaanneva				
Laskuoja 1	76,6	2320	500	16
Laskuoja 2	40,7	1230	270	8,3
Laskuoja 4	21,5	650	140	4,4
Laskuoja 5	7,3	220	48	1,5
Laskuoja 6	24,7	750	160	5,0
Yhteensä	170,8	5170	1120	35

Pöly, melu ja liikenne

Tuotantoalueella on jyrsinpolttoturpeen tuotantoon käytetty HAKU-menettelmää. Muualla tehtyihin tutkimuksiin perustuen hakija on arvioinut, että näkyvää turvepölyä saattaa ajoittain esiintyä vyöhykkeellä, joka ulottuu noin 500 metrin päähän tuotantoalueen reunasta. Silmälle näkymättömiä pienhiukkasia voi esiintyä ohjearvoa vastaavina pitoisuuksina 1 000 metrin vyöhykkeellä tuotantoalueen reunasta.

Pölyäminen ei ole jatkuvaa eikä haittaa esiinny samanaikaisesti suon eri puolilla. Keskimäärin päiviä, jolloin jokin turvetuotantoon kuuluva työvaihe on menossa on kesän aikana noin 30-50.

Turvetuotannon aiheuttama melu on peräisin työkoneista ja raskaiden kuljetusajoneuvojen liikkumisesta. Tuotannosta aiheutuva melu ei ole jatkuvaa, koska tuotantopäiviä on vuodessa noin 30-50. Turve-

tuotannon meluhaitta on yleensä paikallinen ja sen esiintymiseen kiinnitetään erityistä huomiota asutuksen läheisyydessä. Sydänmaannevan läheisyydessä ei ole asuttuja kiinteistöjä.

Energiaturve toimitetaan asiakkaalle pääasiassa talvikuukausien (marraskuu-huhtikuu) aikana. Sydänmaannevan, Nokilamminnevan ja Pirttinevan keskimääräisen vuosituotannon toimitus on yhteensä noin 1 000 rekkakuormaa tuotantoalueelta käyttökohteeseen. Toimintuksia on 30-50 rekkakuormaa vuorokaudessa noin 20-32 vuorokauden ajan vuodessa.

Energiaturve toimitetaan työmaateiden kautta Alavan paikallistielle ja sitä pitkin edelleen valtatielle nro 3 (Helsinki-Vaasa) ja edelleen Tampereelle ja Valkeakoskelle. Kuljetusreittien läheisyydessä ei ole asutusta.

Varastointi ja jätteet

Sydänmaannevan, Nokilamminnevan ja Pirttinevan tuotantoalueilla käytetään traktoreita (8-10 kpl), joiden yhteenlaskettu kevyen polttoöljyn kulutus tuotantokauden aikana on noin 110 000 litraa. Voiteluöljyä kuluu vastaavasti noin 700 litraa vuodessa ja vaseliinia noin 150 kg vuodessa.

Polttoöljy varastoidaan irrallisissa ja siirrettävissä farmarisäiliöissä niille työmaan varikkoalueella osoitetussa paikassa, joka on rakenteeltaan sellainen, että aineet eivät pääse leviämään vesistöön tai pohjaveteen vahinkotapauksissa. Kullakin urakoitsijalla on omat säiliönsä ja niitä on työmaa-alueilla yhteensä 3 - 5 kpl. Farmarisäiliöiden keskimääräinen koko on 3 – 5 000 litraa. Tuotantoalueella varastoissa säilytettävän polttoaineen määrä on enintään 25 000 litraa.

Hakemuksen mukaan Sydänmaannevan, Nokilamminnevan ja Pirttinevan tuotantoalueilla yhteensä arvioidaan vuosittain kertyvän jäteöljyä 700 litraa, kiinteää öljyjätettä 120 kg, loisteputkia ja muuta elohopeaa sisältävää jätettä 1 kg, paristoja ja akkuja 40 kg, metalleja 480 kg, sekajätettä 4 m³ ja aumanpeittomuovia 6 000 kg.

TOIMINNAN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN JA YMPÄRISTÖRISKIT

Vaikutus luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin

Hankealueen läheisyydessä ei ole suojelukohteita.

Tuotantoalueen kasvillisuus ja linnusto on jo aikoinaan kokenut muutoksen, kun suot on ojitettu ja muokattu turvetuotantoa varten. Sydänmaanneva oli kokonaan metsäojitettu jo ennen turvetuotantoa, joten alkuperäisen suoluonnon muutos oli jo tapahtumassa.

Vaikutus maankäyttöön ja elinkeinoin

Hakija on katsonut, että Sydänmaannevan, Nokilamminnevan ja Pirttinevan turvetuotannolla on positiivisia vaikutuksia lähialueen elinkeinotoimintaan. Turvetuotanto luo alueelle välittömästi keskimäärin 17 vuotuista työpaikkaa. Lisäksi välillisiä vaikutuksia syntyy mm. huoltamopalveluissa sekä ravitsemus- ja kaupan alalla. Vuotuinen kokonaistyöllisyysvaikutus on 36 htv.

Hankealueen välittömässä läheisyydessä ei ole yleisiä ulkoilu- tai virkistysalueita, joihin hankealueella voisi olla vaikutusta. Marjastus on mahdollista vain tuotantoalueen reunoilla. Tuotantoalueen lähiympäristössä on kuitenkin edelleen suo- ja metsäalueita, joissa marjastusta voi harrastaa esteettä. Turvetuotantoa varten rakennettu tiestö helpottaa osin myös kulkemista marjastusalueille.

Nevojen luonne metsästysmaana on muuttunut jo aikanaan, kun alueet on otettu turvetuotantoon. Turvetuotantoalueilla ei voi metsästää tuotanto- ja kunnostustoimien aikana. Sen sijaan tuotantokauden ulkopuolella metsästys on mahdollista ja sallittua.

Vaikutus pintavesiin ja niiden käyttöön

Hakemuksen mukaan Sydänmaannevan, Nokilamminnevan ja Pirttinevan vaikutukset alapuoliseen vesistöön ovat vähäisiä. Vähäiset vaikutukset ulottuvat Kankarinluomaan, Iso Kokonlampeen, Vääräjokiin sekä Iso Somerojärveen. Kankarinjärveen tai Kuivasjärveen Sydänmaannevan turvetuotannolla ei käytännössä ole vaikutusta. Verattaessa laskennallisia pitoisuuslisä Vääräjokien 1 ja 2 viimeisiin veden laatutietoihin vaikutukset ovat olleet vähäisiä. Kuivasjärven ja Kankarinjärven ravinne- ja kiintoainepitoisuuksiin tuotantoalueiden turvetuotanto aiheuttaa noin 1-2 %:n pitoisuuslisän. Pirkanmaan ympäristökeskuksen vuonna 2003 tekemän Kankarinjärven kuormitus selvityksen mukaan 3 % järven kokonaisfosforikuormituksesta ja 5 % kokonaistyyppi kuormituksesta on peräisin turvetuotannosta.

Vaikutus kalatalouteen

Sydänmaannevan, Nokilamminnevan ja Pirttinevan kuivatusvesien vaikutukset kohdistuvat voimakkaimmin laskuojia seuraaviin luomiin ja puroihin sekä Vääräjokiin 1 ja 2. Nämä vesistöt ovat kuitenkin virtaamaltaan niin pieniä ja niiden veden laatu on niin heikko, että niillä ei ole kalataloudellista merkitystä.

Kuivas- ja Kankarinjärven kalataloudellinen merkitys on suuri. Hakija on katsonut, ettei näiden vesistöjen kalastoon tai kalatalouteen Sydänmaannevan turvetuotannolla ole juurikaan vaikutuksia. Kaikkien Kuivas- ja Kankarinjärven valuma-alueilla sijaitsevien hakijan turvetuotantoalueiden yhteisvaikutuskin jää melko pieneksi, sillä suuri osa ravinteista pidättyy matkan varrella oleviin järviin ja lampiin.

Vaikutus pohjaveteen ja sen käyttöön

Hakijan käsityksen mukaan nevojen turvetuotantotoiminta ei jälki-käyttövaiheineen vaarana pohjavesialueiden veden laatua tai antoisuutta eikä sillä ole ollut eikä tule jatkossakaan olemaan vaikutusta lähialueen kaivojen veden laatuun tai antoisuuteen.

Pölyn, melun ja liikenteen vaikutukset

Sydänmaannevan läheisyydessä ei ole yhtään asuttua tilaa alle 500 metrin etäisyydellä tuotantokentästä. Mahdollinen pölyhaitta on satunnaista ja tuotantoalojen supistumisen myötä sen esiintyminen vähenee. Tuulen nopeuden ylittyessä 10 m/s tuotanto keskeytetään lisääntyneen tulipaloriskin vuoksi. Hakijalle ei ole esitetty valituksia hankealueen turvepölystä. Hakija on katsonut, ettei toiminnasta aiheudu ympäristöön kohtuutonta haittaa pölyn muodossa, eivätkä vaikutukset perusta erityisiä määräyksiä toimintatavoille tuotannossa ja tarkkailuvelvoitteena.

Hakijalle ei ole esitetty valituksia tuotantotoiminnan aiheuttamasta melusta, joten sitä ei ole koettu merkittäväksi haittatekijäksi. Jatkossa tuotantoalan supistuessa melupäästöt vähenevät ja haitan todennäköisyys pienenee entisestään. Sydänmaanneva on vanha tuotantoalue, jolla toiminta on jo vakiintunut, eikä taustamelu tule lisääntymään.

Ympäristöriskit

Paloviranomaiset hyväksyvät alueen paloturvallisuussuunnitelman. Työmaalle on nimetty palo- ja pelastusorganisaatio. Häätätilanteissa noudatetaan laatujärjestelmän (ISO 9002) työ- ja ympäristöohjeita. Tuotantoalueen toiminta vakuutetaan ympäristövahinkovakuutuslain mukaisesti.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Käyttö- ja päästötarkkailu

Hakemuksessa on esitetty tarkkailusuunnitelma, jossa vesistöön joutuvat päästöt lasketaan pääsääntöisesti Vapo Oy:n Länsi-Suomen tuotantoalueiden ominaiskuormituslukujen perusteella.

Koska Sydänmaanneva, Nokilamminneva ja Pirttineva ovat vanhoja tuotantoalueita ja tuotantoalaa on poistunut 203,4 ha (noin 46 %) ja siten myös tuotantoalueiden vaikutukset alapuolisiin vesistöihin ovat vähäisiä, hakija ei pidä jatkuvaa kuormitustarkkailua tarpeellisenä. Vesistökuormitus lasketaan nykyisestä tarkkailuohjelmasta saatavien ominaiskuormituslukujen perusteella. Soilta purkautuvan veden laadun selvittämiseksi ja kuormituslaskennan varmistamiseksi hakija ottaa kahtena vuonna vesinäytteitä Sydänmaannevan laskuojasta 1 ja Nokilamminnevan ja Pirttinevan purkupisteistä sulanmaan aikana

touko-, kesä-, heinä- ja elokuussa. Ensimmäinen tarkkailuvuosi on luvan lainvoimaiseksi tuloa seuraava kesäkausi.

Vaikutustarkkailu

Vesistötarkkailun osalta hakija on katsonut, että Sydänmaannevan, Nokilamminnevan ja Pirttinevan vesistötarkkailua jatketaan voimassa olevan tarkkailuohjelman mukaisesti. Perusteita kala-, pöly-, melu- tai muun tarkkailuvelvoitteen asettamiselle ei hakijan mielestä ole olemassa.

KORVAUKSET

Hakijan käsityksen mukaan hankkeesta ei aiheudu korvattavaa haittaa.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Ympäristölupavirasto on ympäristönsuojelulain 38 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluttamalla asiasta, yhdessä Nokilamminnevan ja Pirttinevan turvetuotantoa koskevien ympäristölupahakemusten (dnrot LSY-2003-Y-438 ja LSY-2003-Y-439) kanssa, ympäristölupavirastossa sekä Kihniön kunnassa ja Parkanon kaupungissa varannut asianosaisille tilaisuuden muistutusten ja muille kuin asianosaisille mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta 3.8. – 2.9.2004 välisenä aikana.

Ympäristölupavirasto on 27.7.2004 pyytänyt ympäristönsuojelulain 36 §:ssä säädetyllä tavalla lausunnot Pirkanmaan ympäristökeskuksesta, Hämeen työvoima- ja elinkeinokeskuksesta, Kihniön kunnan ja Parkanon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisilta, Kihniön kunnan terveydensuojeluviranomaiselta sekä Kihniön kunnalta ja Parkanon kaupungilta.

Lausunnot

1) **Pirkanmaan ympäristökeskus** on katsonut, että esitettyjä vesiensuojeluratkaisuja voidaan pitää altaiden osalta riittävinä. Lohkolle 1, joka edustaa puolta Sydänmaannevan tuotantokelpoisesta alasta, ympäristökeskus on pitänyt molempia esitettyjä vaihtoehtoja toteuttamiskelpoisina. Mikäli hakija päätyy pintavalutuskenttään, sen tulee olla vähintään 3,8 % valuma-alueesta. Kosteikon tulisi olla vähintään 2 %, mieluummin jopa 3 % valuma-alueesta. Kosteikon maisemointiin tulisi kiinnittää huomiota. Kotonevan pintavalutuskenttä on ominaisuuksiltaan tarkoitukseensa hyvin soveltuva, mutta liian pieni. Pintavalutuskentälle tulevia tuotannossa olevan alueen ulkopuolisia vesiä tulisi ohjata muualle.

Ympäristökeskus on katsonut 2.6.2004 otettujen näytteiden perusteella, että turvetuotannolla on ollut osuutta lähialueen lampien luon-

nontilaisia väriarvoja korkeampiin lukemiin. Kankarinjärvessä kohonneet veden (ruskean) värin arvot heijastavat turvetuotannon aiheuttamia vesistövaikutuksia. Kuivasjärven rehevyytaso ja väriarvot ovat hieman korkeampia kuin Kankarinjärvessä ja selvästi luonnontilaisia korkeampia. Etenkin loppupalvisin on järven alusvedessä havaittu hapettomuutta. Iso Somerojärven kuormitustekijöistä tärkeimmät ovat metsätalous ja valuma-alueen suot. Järvi on kohtalaisen karu, mikä lisää sen virkistyskäyttöarvoa. Kahden talvinäytteen perusteella ei järvessä ole havaittu happiongelmiä, mutta poikkeustalvina – jäätymishetkellä alhainen vedenkorkeus ja pitkä, yhtäjaksoinen talvi – voi ongelmia ilmetä.

Tuotantoalueen polttoaineiden säilytyksen osalta ympäristökeskus on vaatinut, että niillä tuotantoalueilla, joilla polttoainetta säilytetään yhteensä yli 10 m³, tulee olla yksi nykypäivän vaatimukset täyttävä polttonesteiden varastosäiliö kaikkien paikalla työskentelevien urakoitsijoiden käytössä.

Pölyämisen estämiseksi tulee turvetuotannon eri vaiheissa käyttää parasta mahdollista tekniikkaa. Turvetuotanto oheistoimintoineen ei saa aiheuttaa asumiseen ja oleskeluun käytettävillä alueilla sellaisia pölyhaittoja, että voimassa olevat valtioneuvoston antamat ohjearvot (VNp 480/96) ylittyvät.

Ympäristökeskus on edellyttänyt, että tuotantoalueen toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää lähimmissä häiriytyvissä kohteissa valtioneuvoston antamia ohjearvoja (VNp 993/92). Melua tulee mitata asianmukaisin menetelmin tuotantoalueen läheisyydessä olevissa häiriöherkissä kohteissa.

Kuormitustarkkailun osalta ympäristökeskus on katsonut, että olisi syytä tarkkailla myös laskuojaa 2, johon ohjataan kuivatusvedet 40,7 hehtaarin tuotantoalueelta sekä edelleen laskuojaa 5 sen vähäisestä yläpuolisesta tuotantoalueesta (7,3 ha) huolimatta Iso Somerojärven kohdistuvan kuormituksen selvittämiseksi. Tarkkailun ajankohdiksi tulisi valita kevät, kesä, syysy ja talvi. Yleensä tarkkailujakso on ollut vastaavilla kohteilla neljä vuotta ja ympäristökeskus on katsonut, että se olisi tässäkin tapauksessa kohtuullinen aikajakso.

Vesistötarkkailusta ympäristökeskus on vaatinut, että hakijan on tehtävä Iso Kokonlammen, Nokilammen, Pirttilammen ja Iso Somerojärven pohjien liettymistä koskeva selvitys. Iso Kokonlampi ja Iso Somerojärvi tulisi lisätä vesistötarkkailukohteeksi neljän vuoden ajaksi. Vuonna 1999 asetettu vesistötarkkailuvelvoite voi ympäristökeskuksen käsityksen mukaan jatkua edellä mainitut kohteet lisättyinä sekä huomioiden jäljempänä esitetty koko tarkkailua koskeva lisäys. Tarkkailupisteet tulisivat olemaan Somerojärvi, oja Syväjärvi-Kankarinjärvi, oja Naarmijärvi-Kankarinjärvi, Vääräjoki (itäinen), alajuoksu (lasku Kankarinjärveen), Kankarinjärvi (syväne), Vääräjoki (läntinen), Kuivasjärven yläpuoli ja Kuivasjärvi, syväne.

Näytteenottoajankohdat ovat ohjelman mukaisesti järvipisteiden osalta maaliskuussa ja heinä-elokuussa sekä jokipisteiden osalta huhti-toukokuussa ja syys-lokakuussa. Ympäristökeskus on katsonut, että virtaavien vesien syyskauden näytteenoton yhteydessä tulisi ottaa myös järvinäytteet ylimmästä ja alimmasta näytteenotospisteestä kiintoaineen kulkeutumisen selvittämiseksi. Analyysistä määritettäisiin tällöin ainoastaan kiintoaine, kokonaisfosfori ja sameus. Vastaavasti järviä koskevan loppukesän näytteenoton yhteydessä tulisi ottaa näytteet myös virtaavista vesistä, jolloin järvistä saadun analyysitiedon tulkinta helpottuisi.

Ympäristönsuojeluun liittyvistä poikkeustilanteista tulee ilmoittaa viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille ja Pirkanmaan ympäristökeskukseen. Hakijan tulee toimittaa ympäristökeskukselle soveltuvin osin sähköisesti vuosiraportti tuotantotoiminnasta, tarkkailutiedoista ja poikkeustilanteista raportointivuotta seuraavan helmikuun loppuun mennessä.

2) **Hämeen työvoima- ja elinkeinokeskus** on arvioinut, että kuivatusvedet heikentävät turvetuotantoalueiden alapuolisten purojen sekä osaltaan myös Kuivasjärven ja Kankarinjärven veden laatua ja kalaston ja rapujen elinmahdollisuuksia. Siksi hakijalle on perusteltua määrätä kalataloudellinen tarkkailuvelvoite sekä kalatalousmaksu, jota voidaan käyttää mm. rapu- ja taimenistutuksiin tai kalataloudellisiin kunnostuksiin haitta-alueella.

Hämeen TE-keskus on katsonut, että lupa voidaan myöntää, mikäli vesiensuojelua mahdollisuuksien mukaan tehostetaan ja lupaa sisällytetään seuraavat määräykset:

1. Luvan saajan on tarkkailtava turvetuotannon vaikutusta kalastoon ja kalastukseen Hämeen TE-keskuksen hyväksymällä tavalla. Tarkkailuohjelma on toimitettava TE-keskuksen hyväksyttäväksi kolmen kuukauden kuluessa luvan saatua lainvoiman.

2. Luvan saajan on vuodesta 2005 alkaen maksettava Hämeen TE-keskukselle kalatalousmaksua 500 euroa vuodessa. Maksua voidaan käyttää haitta-alueella hoitotoimien suunnitteluun, istutuksiin, kalataloudellisiin kunnostuksiin sekä hoidan tuloksellisuuden seurantaan. Maksu on maksettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä.

3) **Pohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskus** on todennut, että sen alueelle tulva kuormitus ja vastaanottavan vesistön kalataloudellinen arvo, käytettävissä olevien tietojen perusteella, on sen verran pieni, ettei siitä katsota aiheutuvan merkittävää kalataloudellista haittaa. Tarkkailu- ja maksuvelvoitteita ei vaadita. Hankkeen vesiensuojelutoimia on kuitenkin tehostettava Hämeen TE-keskuksen ehdottamalla tavalla.

3) **Kihniön kunnan sosiaali- ja terveyslautakunta** on todennut, että olemassa oleva suojaus tulee jättää mahdollisuuksien mu-

kaan turvetuotantoalueiden ja lähimpien kiinteistöjen välille vähentämään turvetuotannosta aiheutuvia pöly- ja meluhaittoja. Lisäksi turvetuotantoalueilta tulee jättää riittävästi etäisyyttä lähimpiin vapaa-ajan ja vakituisiin asuntoihin pöly- ja meluhaittojen ehkäisemiseksi.

Turvetuotannossa tulee pohjavesialueiden antoisuus ja veden laatu turvata. Turvetuotanto ei saa aiheuttaa haittaa tai vaaraa talousveden ottamiselle, samoin myös yksityistalouksien pohjaveden saanti ja pohjaveden laatu tulee turvata.

Poltonesteiden ja muiden kemikaalien varastointia ei tule sallia sellaisilla paikoilla, joilla näiden vuodoista voi aiheutua vaaraa yleisessä tai yksityisessä käytössä oleville pohjavesille tai vesistöille. Mahdollisten päästöjen yhteydessä torjuntatoimet tulee aloittaa välittömästi ympäristön pilaantumisen ja terveydellisten haittojen ehkäisemiseksi.

Ympäristöön ei saa jättää roskaa, likaa eikä käytöstä poistettuja laitteita, koneita tai muita esineitä, jotka voivat aiheuttaa terveydellistä haittaa tai ympäristön pilaantumista.

4) **Parkanon kaupungin ympäristölautakunta** on katsonut, että vesistöjen suojelemiseksi tulee käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa, jotta ravinteiden ja kiintoaineiden pääsy alapuolisiin vesistöihin mahdollisimman hyvin estetään. Lisäksi ympäristölautakunta on katsonut, että hakija tulee velvoittaa osallistumaan vaikutusalueella olevien vesistöjen kunnostushankkeiden kustannuksiin, jos näille vesistöille tällaisia kunnostushankkeita laaditaan/toteutetaan. Muilta osin lautakunta on esittänyt pääsääntöisesti samat vaatimukset kuin Kihniön kunnan sosiaali- ja terveyslautakunta edellä kohdassa 3).

5) **Parkanon kaupunki** on esittänyt samat vaatimukset kuin Parkanon kaupungin ympäristölautakunta edellä kohdassa 4).

Muistutukset ja mielipiteet

6) **Ratahallintokeskus** on katsonut, että turvetuotannon harjoittaminen aiheuttaa tai on jo mahdollisesti aiheuttanut radan rakenteen vaurioitumista, mikäli turvetuotannon kuivatusvaikutus ulottuu rata-alueelle asti. Turvetuotanto on ajallisesti pitkävaikutteinen ja tuotannon edellyttämä kuivatussyvyys on mahdollisesti 3 – 5 metriä. Ratahallintokeskuksen käsityksen mukaan kuivatusvaikutus voi ulottua rata-alueelle saakka. Etenkin, jos pohjaveden pinta alenee radan molemmin puolin kuten Sydänmaannevalla. Asian toteutukseksi ja mahdollisten vaurioiden estämiseksi tarvittavien toimenpiteiden aloittamiseksi, Ratahallintokeskus on edellyttänyt, että hakija ryhtyy seuraamaan pohjavesipinnan tilaa esim. radan täyttömaan alapintaan asennettavista pohjavesiputkista. Putkien sijainti tulee määrittää poikkileikkaustietojen perusteella sellaisiin kohtiin, jossa täyttömaakerros on syvimmillään. Putkien määrä on valittava siten, että mittauksien perusteella pohjavesipinnan sijainti voidaan luotettavasti todeta. Putket tulisi asentaa ja vesipinta mitata ennen pohjaveden-

pinnan korkeuteen mahdollisesti vaikuttavien töiden aloittamista. Mitauksia tulisi tehdä säännöllisesti vähintään joka vuosi. Pohjavedenpinnan alentumisen vaikutus turpeenottoalueen kohdalla olevalle ratapenkereelle sekä suunniteltuihin pohjanvahvistustöihin on tutkittava erikseen. Pohjaveden mahdollisen alenemisen vaikutusta ei ole otettu huomioon nopeuden nostoon liittyvässä rakennussuunnitelmassa. Pohjavedenpinnan tai ratapenkereen liikkeiden seuraamisessa voidaan hyödyntää nopeuden noston yhteydessä tehtäviä seurantamittauksia.

7) **AA ja BB** (Saarela RN:o 1:70, Kuivasjärvi, Parkano ja Karivuori RN:o 1:60, Linnankylä, Parkano sekä osuudet Kuivasjärven yhteisiin vesialueisiin) ovat esittäneet vaatimuksinaan, jos lupa myönnetään, että päästöjen seuranta tulee tehostaa ja siitä ilmoittaa säännöllisesti vuosittain vesialueiden omistajille ja Kuivasjärven kalastuskunnalle. Turvetuotannon jätevesien käsittelyyn tulee soveltaa samoja ympäristöasetuksen määräyksiä kuin muullekin teollisuudelle. Jätevesien puhdistustekniikan tulee olla parasta mahdollista käytettävissä olevaa tekniikkaa. Pysyviä biologisia tarkkailupisteitä tulee perustaa Kuivasjärven pohjois- ja keskiosalle vesikasvillisuuden, pohjeliöstön ja veden kemiallisen laadun seuranta varten. Ympäristöluvassa tulee myös määritellä taloudelliset korvausperusteet vesialueen omistajille ja rahaa Kuivasjärven kunnostushankkeen rahoitusta varten.

CC:n kp. Muistutusta on täydennetty 24.10.2005. Täydennyksessä on todettu muun muassa, että Kuivasjärven kunnostushanketta aloitettaessa järven pohjasyvänteistä otettiin 9.8.2005 näytteitä, joiden alustavien tulosten perusteella näyttäisi siltä, että Kuivasjärven pohjoispään syvänteessä vuosittaiset kerrostumat olivat kasvaneet huomattavasti ajanjaksolla, joka alkaa noin 1960-luvun puolivälissä ja päättyy 1990-luvun puolivälissä. Järven keskikohdan ja eteläpään näytteissä ei vastaavaa nopeampaa sedimentoitumista ole havaittu. Kuormituksen väheneminen 1990-luvun jälkipuoliskolla viittaisi kiintoaineskuormituksen vähenemiseen, joka saattaa olla seurausta Vapo Oy:n tehostuneesta jätevesien käsittelystä.

Muistuttajat ovat katsoneet, että tämän lupa-asian yhteydessä voitaisiin soveltaa samanlaista korvausmenettelyä kuin Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 21.9.2005 antamassa päätöksessä Vanajanselän ja Vanajanreitille laskettujen jätevesien käsittelyssä, jossa vesien pilaajat määrättiin maksamaan korvauksia korkoineen yli 20 vuotta vanhoista jätevesipäästöistä.

Turvetuotannon jälkikäytön osalta muistuttajat ovat katsoneet, ettei maatalousmaata ole syytä lisätä. Energiakasvien viljely lisäisi Kuivasjärven ennestäänkin heikkoa tilaa.

Muistuttajat ovat vaatineet, ettei turvetuotantoa saa jatkaa eikä uusien alueiden käyttöönotto valmistella ennen kuin toiminnalla on lainvoimainen ympäristölupa. Lisäksi Kuivasjärven vesialueen omistajille tulee ilmoittaa kirjallisesti hankkeesta. Turvetuotantoalueen jälkihoi-

doksi on määrättävä alueen kuivatusojien täyttäminen ja metsitys tai alueen muuttaminen virtaamia tasaavaksi kosteikoksi.

8) **DD** (Kompsi RN:o 8:10, Kankarin kylä, Kihniö) on vastustanut luvan myöntämistä. Torkko on todennut, että 150 hehtaarin turvetuotantoalueen valumat heikentävät huomattavasti Kankarinjärven virkistyskäyttöä. Kuivatus- ja muut valumavedet on ohjattava muualle kuin Kankarinjärveen tai ympäristölupaa ei saa myöntää ilman huomattavia järven kunnostustoimenpiteitä. Muistuttaja on pitänyt kuormitusta merkittävänä haittana Kankarinjärven virkistyskäytölle ja se olisi korvattava asiantuntijan esittämällä tavalla.

9) **EE** (Kankamaja RN:o 8:15, Kankarin kylä, Kihniö) on esittänyt samat vaatimukset kuin edellä kohdassa 8) on esitetty.

10) **FF** (Rantatorppa RN:o 3:56, Kankarin kylä, Kihniö) on esittänyt pääosin samat vaatimukset kuin edellä kohdassa 8) on esitetty. Lisäksi **FF** on vaatinut korvausta kiinteistön arvon alenemisesta sekä virkistys- ja kalastushaitoista.

11) **GG ja HH** (Halme RN:o 12:1, Kuivasjärven kylä, Parkano) ovat todenneet, että Sydänmaanneva ja Nokilamminneva ovat olleet luonnon varavesialtaita kuivina ja sateisina vuosina. Turpeennosto vaikuttaa tähän sekä pohjavesioloihin. Halmeen tilalla olevassa kaivossa on aina ollut vettä siihen asti, kun suot ympärillä kaivettiin mustalle mullalle ja ojat syviksi. Ympäristössä olevat pienet järvet ovat myös umpeutuneet turvetuotannon alettua. Iso Somerojärvi kasvaa hiljalleen umpeen. Ojat ovat tuoneet lietettä suoraan järveen, suomarjat ovat kadonneet ja trombi-tuulet lisääntyneet voimakkaasti. Muistuttajat ovat huolestuneet Halmeen tilalla olevan kaivon kuivumisesta ja Iso Somerojärven kasvamisesta kokonaan umpeen.

12) **II ja JJ** (Rantamökki RN:o 1:97, Linnankylä, Parkano) ovat kertoneet, että turvesoiden kuivatusvedet ovat muuttaneet Kuivasjärven veden laadun hyvästä ruskeaväriseksi ja reheväksi humusjärveksi. Järven pohjoisosa on kasvamassa umpeen, koska Vääräjokea pitkin on johdettu järveen runsaasti ravinteita ja kiintoainesta. Muistuttajat ovat arvelleet, että järven syvänteet ovat täynnä turvetta ja muuta humusta. Järvessä on pitkään esiintynyt joka kesä sinilevää. Vuonna 2004 koko järvi oli 653 hehtaarin suuruinen sinileväallas. Jo alle vuorokaudessa verkot ja muut pyydykset menevät vedessä huonoon kuntoon. **II-JJ:t** ovat edellyttäneet, ettei lupaa myönnetä Kuivasjärven lisäkuormitukselle. Pitäisi selvittää, onko muuta keinoa Nokilamminnevan kuivatusvesien johtamiseen kuin Vääräjoen kautta Kuivasjärveen. Järven huonon tilan korjaamiseksi rannanomistajat ovat käynnistämässä järven kunnostussuunnitelmaa. Muistuttajat ovat vaatineet, että hakija veloitetaan osallistumaan Kuivasjärven kuormitusselvityksen teon kustannuksiin ja lähivuosille ajoittuvan järven kunnostuksen kustannuksiin.

13) **KK:n kuolinpesä/LL** (Ponsiluoma RN:o 34:2, Kuivasjärvi, Parkano) on todennut, että muistuttajan vapaa-ajan kiinteistö sijaitsee Kuivasjärven pohjoispäässä, johon laskee Vääräjoki, jota pitkin kuivatusvesiä on laskettu järveen vuodesta 1976. Koko järven pohjoispää on rehevöitynyt niin, että joen laskusuulta on muodostunut alue, jossa ei ole enää vettä näkyvissä vaan kaikki on vesikasvillisuuden peittämää. Vuodesta 1976 järven pohjoispäässä ranta on siirtynyt noin 200 metriä. Kylän yhteinen uimapaikka sijaitsee laskuojan suuaukon kohdalla. Turvetuotannon kuivatusvedet ovat lisänneet veden sameutta, väriä ja kiintoainepitoisuutta sekä ravinnepitoisuutta. Mikäli vesien johtaminen järveen jatkuu, muistuttaja on katsonut, että järven pohjoispään virkistyskäyttö loppuu kokonaan. Turvetuotannon työllistämisaikutus ei koske rannanomistajia.

Muistuttaja on vaatinut ennen luvan myöntämistä, että Vapo Oy veloitetaan rakentamaan lupahakemuksessa kerrottua parempi vesienkäsittelyjärjestelmä, joka tehokkaammin estää ravinne- yms. ainepitoisuuden pääsyn Kuivasjärveen ja korvaamaan turvetuotannon tähän mennessä aiheuttamat ravinnepitoisuuksien lisäykset siten, että Kuivasjärven pohjoispään umpeenkasvaneen osan kasvusto niitetään kesällä 2005 ja viitenä seuraavana kesänä. Lisäksi Vapo Oy on veloitettava järjestämään yhdessä vesiensuojeluviranomaisten kanssa jatkuvan vuotuisen Kuivasjärven pohjoispään veden laadun tarkkailun ja siitä tiedottamisen.

14) **MM ja NN** (Rantakotila RN:o 8:14, Kankarinkylä, Kihniö) ovat vastustaneet luvan myöntämistä. **MM-NN:t** ovat katsoneet, että heidän vuodesta 1965 tekemiensä havaintojen perusteella turvetuotantotoimenpiteet ovat merkittävästi lisänneet Kankarinjärven kuormitusta ja siten vähentäneet järven virkistysarvoja. Turpeenostotoiminnan alettua tapahtui järven veden tilassa selkeä muutos, vesi muuttui ruskeammaksi ja etenkin alkukesällä siinä oli happaman-tuoksuinen piirre. Vähitellen vuosien mittaan kesäasunnon viereinen Matolahti alkoi täyttyä ja rehevöityä turveperäisillä aineksilla. Kalaverkkoja ei 1980-luvun alun jälkeen kannattanut laskea järvessä olevaan syvänteeseen, koska ne limoittuivat ja niihin tuli vahva turpeen haju.

MM-NN:t ovat vaatineet, että Vapo Oy:ltä tulee edellyttää vaikuttavampia toimenpiteitä kuivatusvesien käsittelymenetelmien tehostamiseksi. Erityisesti virtaaman säätöä kevättulvien ja voimakkaiden kesäsateiden yhteydessä tulee parantaa. Pelkkä laskeutusallas ei ole riittävä menetelmä. Kankarinjärven syvänteen puhdistaminen esim. imuruoppauksella tulee sisällyttää lupaehtoihin. **MM-NN:t** ovat katsoneet, että hankkeesta tulisi tiedottaa asukkaille esim. paikallislehteä käyttäen.

15) **OO** (Mäkikuivanen RN:o 1:105, Kuivasjärvi, Parkano), **PP** (Saliranta RN:o 1:94, Kuivasjärvi, Parkano) ja **QQ** (Järvimetsä RN:o 1:96, Kuivasjärvi, Parkano) ovat vastustaneet luvan myöntämistä. He ovat todenneet, että Kuivasjärven tila on jatkuvasti huonontunut ja järvi on melkein kasvanut umpeen pohjoisosastaan, johon Vääräjoki tuo hu-

musta. Vesi ei ole kesällä uimakelpoista, eikä vettä voi käyttää saunavetenäkään. Rehevöityminen aiheuttaa haittaa kalanpyydyksille ja sinilevälautat ovat lisääntyneet järvessä.

16) **RR** (Saari RN:o 2:3, Linnankylä, Parkano) on esittänyt samat vaatimukset kuin edellä kohdassa 12) on esitetty.

17) **SS ja TT** (Koivuranta RN:o 2:155, Linnankylä, Parkano) ovat esittäneet samat vaatimukset kuin edellä kohdassa 12) on esitetty.

18) **UU ym:t** tilat (Suotinniemi RN:o 2:153 ja Suotinrinne RN:o 2:154, Linnankylä, Parkano), (Saliniemi RN:o 1:62, Kuivasjärvi, Parkano), (Perttula RN:o 2:149 ja Juhola RN:o 2:150, Linnankylä, Parkano) ja (Kallioranta RN:o 1:78, Linnankylä, Parkano) ovat esittäneet samat vaatimukset kuin edellä kohdassa 12) on esitetty.

19) **VV** (Vuorela RN:o 12:2, Kuivasjärven kylä, Parkano) on katsonut, ettei minkäänlaista lisälupaa pidä myöntää ennen kuin tutkitaan ja korjataan jo olemassa olevat vahingot ja haitat esimerkiksi Iso Somerojärvellä. Karja- ja maatalous on loppunut alueella jo 60-luvulla, joten maanviljelys ei ole voinut aiheuttaa järven rehevöitymistä. Tyynenä kesäiltana järven pinnalla on selvä punaruskea turveharso, järven vesi on limaista ja pyydykset limoittuvat. Muistuttaja on kalkinnut vesialueen eteläpäätä vuonna 1987 yhdessä Halmeen tilan kanssa ja viime vuosina niittänyt valkolumpeita, jotka ovat valanneet järveä. Kaikki muutokset ovat tapahtuneet sen jälkeen kun turvetuotanto alkoi.

20) **XX** (Marjolahti RN:o 1:17, Linnankylä, Parkano) on esittänyt samat vaatimukset kuin edellä kohdassa 12) on esitetty.

21) **YY** (Järvensivu RN:o 2:161 ja Karilahti RN:o 1:33, Linnankylä, Parkano) on esittänyt samat vaatimukset kuin edellä kohdassa 12) on esitetty.

22) **ZZ ja YY** (Petturanta RN:o 2:159, Kuivasjärvi, Parkano) ovat todenneet, että Kuivasjärvi on matalahko järvi ja sen tila on huonontunut viime vuosina, mm. sinileväesiintymät ovat lisääntyneet ja rannoille ajautuu järveen turvesoilta tullutta turveliejua. He ovat esittäneet, että ennen uuden luvan myöntämistä tulisi tehdä kattava selvitys järven tämän hetkisestä tilasta ja ryhtyä toimenpiteisiin jo tapahtuneiden haittojen ja vahinkojen korjaamiseksi ja uusien haittojen ehkäisemiseksi.

23) **ÅÅ** (Nivuslahti RN:o 1:94, Linnankylä, Parkano) on esittänyt samat vaatimukset kuin edellä kohdassa 12) on esitetty.

24) **ÄÄ** (Rantapirtti RN:o 8:12, Kankari, Kihniö) on vastustanut luvan myöntämistä. **ÄÄ** on katsonut, että turvetuotantoalueen kuivatusvedet heikentävät huomattavasti Kankarinjärven virkistyskäyttöä. Järvi rehevöityy kuivatus- ja valumavesien johdosta entisestään ja rehevöityminen ruokkii muun muassa sinileväkasvustoa. Kuivatusvedet

tuovat Kankarinjärveen lisää ravinteita, humusta ja kiintoaineita sekä sameuttavat järven vettä entisestään.

Hakijan vastine ja täydennys

Hakija on todennut, että sen noudattama päästötarkkailutapa on turvetoimialalla tarkoituksenmukainen, koska ympärivuotista tarkkailua ei ole jo pelkästään maasto-olosuhteiden vuoksi mahdollista järjestää kaikilla alueilla ilman turvetuotantoa vaikeuttavaa (kuivatusolot) vesipinnan nostamista. Lisäksi ympärivuotisen päästötarkkailun toteuttaminen kaikkien turvetuotantoalueiden alapuolella tulisi hakijalle kohtuuttoman kalliiksi siitä saatavaan hyötyyn nähden. Hankealueiden osuus merkittävimpien alapuolisten vesistöjen valuma-alueista on vähäinen ja turvetuotannon arvioidaan päättyvän Sydänmaanalla vuoden 2015 loppuun mennessä.

Päästötarkkailun tarkentamiseksi hakija on esittänyt lisänäytteiden ottamista kahtena vuonna Sydänmaannevan laskuojasta 1 sekä Nokilamminnevan ja Pirttinevan purkupisteistä sulanmaan aikana touko-, kesä-, heinä- ja elokuussa. Näytteitä otettaisiin kahtena vuonna lupakaudella. Tuloksia käytettäisiin ao. soiden kuormituslaskennassa.

Pirkanmaan ympäristökeskuksen lausunnon johdosta hakija on todennut, että lohkolle 1 suunnitellun pintavalutuskentän suurentaminen ei ole mahdollista, koska alue rajautuu kivennäismaa-alueisiin ja ojitettuihin suoalueisiin. Lohkon 6 kuivatusvesille täydennyksessä 7.5.2004 esitetyn kosteikkoalueen pinta-ala on 3,0 ha, joka on 2,1 % sille johdettavasta valuma-alueesta (140,0 ha). Suunnitelma voidaan toteuttaa luontaista valuntaa käyttäen ja kosteikkoa voidaan tulevaisuudessa suurentaa lohkon 2 tuotannon päätyttyä 4-6 vuoden kuluttua. Koska Kotonevan pintavalutuskenttä sijaitsee suhteellisen kaukana tuotantoalueesta ja sille johtava laskuoja on alueen kuivatusvesien luontainen laskusuunta, vaatisi turvetuotannon ulkopuolisten vesien ohjaaminen kentän ohi mittavia eristysojien kaivamisia laskuojan molemmin puolin. Eristysojilla ei saataisi läheskään kaikkia vesiä johdettua kentän ohi. Hakijan mielestä uusien ojien kaivamisella aiheutettaisiin vain lisäkuormitusta alapuolisessa vesistössä. Kentällä käyntien yhteydessä tehtyjen havaintojen mukaan kenttä toimii suhteellisen hyvin.

Hakija on katsonut, että polttoöljyn tilapäiseen varastointiin turvetuotantoalueella sovelletaan KTM:n päätöstä 313/1985, kuten Vaasan hallinto-oikeus on päätöksessään nro 02/0094/3 soveltanut.

Pöly- ja meluhaittojen osalta hakija on todennut, että toiminnassa minimoidaan pölypäästöt ja niiltä osin tavanomaisesti annetut määräykset ovat riittävät. Hakija on valmis mittaamaan pölylaskeumia standardoidulla laskeuman mittausmenetelmällä (SFS 3865).

Olemassa olevan tutkimustiedon mukaan VNp 993/92 melun ohjeet tulevat alittumaan kaikissa tuotantoalueiden ympäristössä olevis-

sa asutuissa kohteissa, joten melun mittaamiseen ei hakijan käsityksen mukaan ole tarvetta.

Kuormitustarkkailun osalta hakija on katsonut, että hankealueen kuormitustarkkailu on tarkoituksenmukaisinta suorittaa yhteistarkkailuohjelman periaatteiden mukaisesti siten, että hankealueelle ei perusteta pysyvää ympäristövuotista tarkkailupistettä. Ehdotettua lisänäytteenottoa ei kuitenkaan tulisi määrätä suoritettavaksi talviaikana, koska häiriintymättömän näytteen saaminen talviolosuhteissa vähävetisistä, jäätyneistä tai lumipeitteisistä ojista ei useinkaan ole mahdollista. Näytteenottopisteiden lisäämisestä ympäristökeskuksen esittämällä tavalla ei hakijalla ole huomauttamista.

Hakija on katsonut, ettei ole perusteita velvoittaa hakijaa selvittämään lampien tai Iso Somerojärven pohjan liettymistä. Vesistönäytteet olisi tarkoituksenmukaisinta ottaa entiseen tapaan, jolloin järvi-vesistöt tutkitaan kahdesti vuodessa talvi- ja kesäkerrostuneisuuskausien loppuilla. Virtavesien tila tutkitaan kolmesti vuodessa eli keväällä (huhti-toukokuu), loppukesällä (elokuu) ja syksyllä (syyslokakuussa).

Kihniön sosiaali- ja terveyslautakunnan, Parkanon ympäristölautakunnan ja Parkanon kaupunginhallituksen lausuntojen johdosta hakija on todennut, että hakemuksessa ja sen täydennyksissä on riittävästi huomioitu lausunnoissa esitetyt tarpeet. Hakijan tiedossa ei ole vaikutusalueella sijaitsevia vesistöjä koskevia kunnostushankkeita, joiden kustannuksiin hakija voitaisiin kuormitusvaikutuksensa perusteella velvoittaa osallistumaan.

Ratahallintokeskuksen vaatimusten osalta hakija on ilmoittanut hyväksyvänsä pohjavesipinnan tarkkailuvaatimuksen ja tarkkailu toteutetaan Ratahallintokeskuksen kanssa sopien ja tarvittaessa käytetään hakijan kustantamana ulkopuolista asiantuntijaa tarkkailun suunnittelussa. Pohjaveden alentumisen ratapenkereelle aiheuttamien vaikutusten selvittämiseksi hakija on pitänyt riittävänä Ratahallintokeskuksen toteamia nopeuden noston yhteydessä tehtäviä seurantamittauksia.

GG:n ja HH:n sekä ÖÖ:n vaatimusten osalta hakija on todennut, että Pirkanmaan ympäristökeskuksen mukaan Iso Somerojärvi on kohdalaisen karu, eikä kahden talvinäytteen perusteella järvessä ole havaittu happiongelmiä. Tilan talouskeskukselta on yli laajojen kivennäismaakannakkeiden lyhimmillään matkaa Sydänmaannevalle noin 1,1 km. Muistutuksessa esitetyt vaatimukset on hakijan mielestä hylättävä aiheettomina.

II:n ja JJ:n vaatimuksista hakija on todennut, että ympäristökeskuksen mukaan Kuivasjärvi on tyydyttävässä (III) laatuluokassa ja niiden alueiden, joilta johdetaan kuivatusvesiä Kuivasjärveen (56,9 ha), osuus järven valuma-alueesta on yhteensä noin 0,3 %. Sydänmaannevan laskuojan 4 valuma-alueen vesiensuojelua tehostetaan virtaaman säädöllä ja koko Nokilamminnevan pintavalutuksella. Hakija

on hakemuksessaan selvittänyt osaltaan kuormitusvaikutuksensa Kuivasjärvessä ja selvitys on kustannuksetta käytettävissä selvitetäessä järven kuormitusta laajemmin. Muistutuksessa esitetyt vaatimukset on hakija mielestä hylättävä aiheettomina.

LL:n muistutuksen johdosta hakija on todennut, että tarkkailut toteutetaan valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla ja ympäristölupaviraston määräämällä tavalla. Muut muistutuksessa esitetyt vaatimukset on hylättävä aiheettomina.

MM:n ja NN:n, ÄÄ:n, DD:n, EE:n ja FF:n muistutusten johdosta hakija on katsonut, että muistuttajien tilat eivät sijaitse rannanomistajaselvityksen mukaisella vaikutusalueella. Kankarinjärveen johdetaan kuivatusvesiä yhteensä 150,1 ha tuotantoalalta. Ympäristökeskuksen mukaan Kankarinjärvi on tyydyttävässä (III) laatuluokassa. Sydänmaannevan ja Pirttinevan valuma-alueosuus on noin 0,5 %. Sydänmaannevan laskuojan 1 valuma-alueen vesiensuojelua tehostetaan virtaaman säädöllä ja sen lisäksi vaihtoehtoisesti pintavalu- tuksella taikka kosteikolla ja laskuojan 2 valuma-alueen osalta virtaaman säädöllä ja osittain kosteikkoallasalueella. Pirttinevan vesiensuojelua tehostetaan virtaaman säädöllä ja rakentamalla koko tuotantoalalle kosteikko. Mikäli korvausta vastoin hakijan käsitystä määrätään, hakija on vaatinut otettavaksi huomioon saatavien vanhentumista koskevat säännökset.

OO:n, PP:n, QQ:n, SS:n ja TT:n, RR:n, UU ym:n, muistutuksista hakija on todennut, etteivät muistuttajien tilat sijaitse rannanomistajaselvityksen mukaisella vaikutusalueella. Lupahakemukselta edellytetyt selvitykset ovat hakijan mielestä riittävät.

VV:n vaatimusten johdosta hakija on todennut, että Iso Somerojärvi on Pirkanmaan ympäristökeskuksen mukaan kohtalaisen karu, eikä kahden talvinäytteen perusteella järvessä ole havaittu happiongelmia. Tilan talouskeskukselta on yli laajojen kivennäismaakannakkeiden lyhimmillään matkaa Sydänmaannevalle noin 1,1 km. Vaatimukset ovat aiheettomia.

AA:n ja BB:n vaatimusten osalta hakija on viitannut soveltuvin osin edellä lausumaansa.

Hakemuksen muutos

Hakija on toimittanut 30.11.2004 ympäristölupavirastoon hakemuksen muutoksen, jonka mukaan nykyisen HAKU-tuotantomenetelmän lisäksi alueella on tarkoitus keväällä 2005 aloittaa tuotanto myös uudella turvetuotantomenetelmällä. Uuden tuotantomenetelmän kehittäminen kenttäkokeilla on aloitettu Kihniön Aitonevalla Pirkanmaan ympäristökeskuksen valvonta- ja ympäristölupaosaston hakijan koetoimintailmoitukseen 18.5.2004 antaman ja 31.5.2005 saakka voimassa olevan koetoimintalupapäätöksen nojalla.

Uuden menetelmän mukaan nykyisenlaisen tuotantokentällä tapahtuvan kuivatuksen sijasta suosta mekaanisesti kosteana irrotettu turve siirretään joko tavanomaisella kuljetuskalustolla tai pumppaamalla kuivatettavaksi suolle tai sen välittömään läheisyyteen rakennetulle asfalttilaatalle. Kiinteäksi palamuotoiseksi kuivunut turve (ns. pikapala) kootaan kentän läheisyydessä sijaitseviin varastoauomoihin. Tuotanto on mahdollista aloittaa aikaisin keväällä ja sitä voidaan jatkaa syksyyn. Asfalttipohjaa käytetään patterin tavoin lisäenergiana turpeen kuivatuksessa. Sateen uhatessa kentällä kuivumassa oleva turve voidaan nopeasti koota aumaan tai karheille sateelta suojaan. Kentälle kuivatus- ja korjuuvaiheessa irtoava kuiva hienoaaines kootaan päivittäin tai tarvittaessa joko pneumaattisesti tai harjalla ja hyödynnetään. Asfalttikentän alareuna ojitetään siltä valuvien vesien hallitsemiseksi.

Sydänmaannevalla on 1970-luvulla rakennettu 2,1 hehtaarin suurinen lastauslaatta Tampere-Seinäjoki radan varrella. Nykyisin aluetta käytetään auma-alueena. Laatan päällyste uusitaan ja aloitetaan uuden tuotantotekniikan mukainen pikapalatuotanto kevästä 2005 lähtien. Uudet aumat sijoitetaan läheiselle tukikohta-alueelle ja tuotantoalueelle. Toiminnasta ei aiheudu haittaa junaliikenteelle. Asfalttikentän ja alueiden, joilta turve laatalle kuljetetaan, kuivatusvedet johdetaan muiden tuotantoalueen kuivatusvesien kanssa ympäristölupahakemuksessa aikaisemmin esitettyjen suunnitelmien mukaisesti rakennettavaan 3,0 hehtaarin suuruiseen lintujärveen, josta edelleen laskuojan 2 kautta Kankarinluomaan ja edelleen Iso-Kokonlammen ja Vääräjoen kautta Kankarinjärveen. Asfalttikentän reunaojat nimetään kokoojaojiksi, jotka pidetään kunnossa ja joiden osalta hakijan mielestä voidaan antaa tavanomainen ojastojen kunnossapitovelvoite.

Muutoksesta kuuleminen

Ympäristölupavirasto on varannut Pirkanmaan ympäristökeskukselle sekä Ratahallintokeskukselle tilaisuuden lausunnon antamiseen hakijan toimittaman muutoksen johdosta.

Pirkanmaan ympäristökeskus on todennut antaneensa kyseisestä kokeilusta päätöksen, joka edellyttää mm. ettei toiminnasta saa aiheutua ympäristölle haju-, pöly- tai meluhaittaa eikä roskaantumista. Kentältä kertyvät suotovedet tulee kerätä laskeutusaltaaseen ja vesien laatua on tarkkailtava ennen maastoon johtamista. Tarkoitusta varten on näytteistä analysoitava ainakin pH, sähkönjohtavuus, COD_{Mn}, kiintoaine, sameus, P_{tot} ja N_{tot}. Kyseinen päätös on voimassa 31.5.2005 saakka.

Ympäristökeskus on katsonut, että uuden menetelmän käyttökelpoisuudesta ja sen mahdollisista ympäristövaikutuksista ei vielä ole mainittavasti kokemuksia. Edellä mainittu koetoimintalupapäätös edellyttää toiminnanharjoittajalta raporttia, joka antanee lisää tietoa asiasta. Huolellisesti toteutettuna ja etenkin poistamalla huolellisesti

turve kuivatuskentältä sateen uhatessa voitaneen uutta menetelmää pitää vesiensuojelun kannalta käyttökelpoisena.

Hakijan vastine

Vapo Oy on todennut ympäristökeskuksen lausunnon johdosta, että käytännössä on havaittu, että tiukkaan muotoon puristetut palat voivat olla kentällä sateenkin aikana, koska ne pysyvät erinomaisesti koossa eivätkä hajoa. Turveaines ei sateidenkaan aikana missään muodossa voi kulkeutua kentältä valumavesien mukana vesiensuojelurakenteisiin aiheuttamaan kuormitusta alapuolisiin vesistöihin.

Tarkastus

Ympäristölupavirasto on suorittanut 14. – 15.9.2005 asiassa tarkastuksen, josta laadittu pöytäkirja on liitetty asiakirjoihin.

MERKINTÄ

Ympäristölupavirasto on tänään antamallaan päätöksillä myöntänyt ympäristöluvan Nokilamminnevan (LSY-2003-Y-438) ja Pirttinevan (LSY-2003-Y-439) turvetuotantoalueille Kihniön kunnassa ja Parkanon kaupungissa.

YMPÄRISTÖLUPAVIRASTON RATKAISU

Käsittelyratkaisu

Ympäristölupavirasto siirtää Sydänmaannevan turvetuotannosta jo aiheutuneiden ja vuoden 2007 loppuun asti aiheutuvien vahinkojen selvittämisen ja mahdollisten korvausten määräämisen ympäristönsuojelulain 68 §:n nojalla erikseen ympäristölupavirastossa käsiteltäväksi omaksi asiakseen.

Luparatkaisu

Ympäristölupavirasto myöntää Vapo Oy:lle luvan Sydänmaannevan turvetuotantoon Kihniön kunnassa ja Parkanon kaupungissa hakemukseen liitetyn suunnitelman ja sen täydennysten mukaisesti siten täydennettynä kuin lupamääräyksistä ilmenee.

Luvan saajan on noudatettava ympäristönsuojelulain säännöksiä ja seuraavia lupamääräyksiä.

Lupamääräykset

Tuotanto

1) Turvetta saadaan ottaa enintään suunnitelman mukaiselta 170,8 ha:n alueelta, ja sitä saadaan käsitellä suunnitelman muutoksen mukaisella 2,1 ha:n asfalttikentällä.

Tuotantoa on harjoitettava siten, että päästöt vesistöön ja muuhun ympäristöön ovat mahdollisimman pienet.

Vesienkäsittely

2) Kaikki turvetuotantoalueelta tulevat kuivatusvedet on johdettava sarkaojarakenteiden, virtausta säätevien patojen ja laskeutusaltaiden kautta. Lohkojen 1 ja 5 kuivatusvedet on lisäksi johdettava pintavalutus Kentän kautta ja lohkon 6 kuivatusvedet vähintään 3,0 ha suuruisen kosteikkoalueen kautta ympärivuotisesti.

Kaikkien sarkaojien päissä on oltava lietesyvännys, lietteenpidätin ja päisteputket, joiden päät on varustettu virtausta säätelevillä sihdeillä. Kokoojaojiin on rakennettava virtausta säätelevät padot. Laskeutusaltaiden on oltava mitoitusohjeiden mukaisia ja niiden poistopäissä on oltava vedenkorkeutta säätelevät sihdeillä varustetut putkipadot. Altaissa on oltava pintapuomit.

Käytettävien pumppujen teho on mitoitettava niin, ettei pintavalutus Kentälle tai kosteikkoalueelle synny tulvatilanteita ja oikovirtaukset pintavalutus Kentällä on estettävä.

Laskeutusaltaiden vieressä on oltava läjitysalueet altaista poistettavaa lietettä varten siten, ettei liete pääse niistä vesistöön.

Tuotantoalueiden ulkopuoliset valumavedet on johdettava mahdollisimman tarkkaan eristysojissa tuotantoalueiden ja vesienkäsittelyrakenteiden ohitse.

Vesienkäsittelyrakenteisiin saa Pirkanmaan ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla tehdä sellaisia muutoksia, jotka eivät vähennä niiden tehoa.

3) Uudet vesienkäsittelyrakenteet on tehtävä 1.8.2006 mennessä ja ne on esitettävä ennen käyttöönottoa Pirkanmaan ympäristökeskuksen hyväksyttäväksi ja saatettava tiedoksi Kihniön kunnan ja Parkanon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

4) Luvan saajan on pidettävä vesienkäsittelyrakenteet ja ojastot jatkuvasti toimintakunnossa ja tarkistettava niiden toimivuus säännöllisesti.

5) Laskeutusaltaat, sarkaojat lietesyvennyksineen sekä reuna- ja kokoojaojat on puhdistettava ainakin kerran vuodessa tuotantoajan

päätyttyä ja aina muulloinkin tarpeen vaatiessa. Ojista poistettava liete saadaan läjittää alueelle.

Altaiden ja ojaston puhdistustyöt on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu vältettävissä olevia päästöjä vesiin. Töiden ajankohta on ilmoitettava etukäteen Kihniön kunnan ja Parkanon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Päästöt ilmaan ja melu

6) Tuotanto ja turpeen varastointi on tehtävä ja ajoitettava siten, että tuotantoalueelta leviää mahdollisimman vähän turvepölyä ympäristöön. Koneiden ja laitteiden on oltava mahdollisimman vähän turvepölyä aiheuttavia.

Kuljetuksiin käytettävät ajoneuvot on kuormattava tieliikennelain 87 §:ssä edellytetyllä tavalla siten, ettei kuorma pölyä häiritsevästi.

7) Alueen turvetuotanto on järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu kohutonta melua.

Varastointi ja jätteet

8) Tuotantoa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Tuotantoalueelle tai sen ympäristöön ei saa jättää tai päästää jätelain vastaisesti jätettä, kuten aumojen peittomuoveja, jätteöljyä ja koneiden käytöstä poistettuja osia tai laitteita. Kumi-, metalli- ja muovijätteet on mahdollisuuksien mukaan toimitettava hyötykäyttöön. Ongelmajätteet on toimitettava paikkaan, jolla on oikeus ottaa vastaan ongelmajätettä.

Luvan saajan on järjestettävä jätteiden varastointi ja kuljetus voimassa olevien jätteenkäsittelymääräysten mukaisesti.

9) Poltto- ja voiteluaineet sekä jätteöljy on säilytettävä katetussa tilassa, jossa on reunallinen suojarakenne. Suojarakenteesta on säännöllisesti poistettava sadevedet.

Häiriö- ja muut poikkeukselliset tilanteet

10) Häiriötilanteista ja niiden aikaisista poikkeuksellisista vesien johtamisjärjestelyistä on välittömästi ilmoitettava Pirkanmaan ympäristökeskukselle ja Kihniön kunnan ja Parkanon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisille.

11) Tuotantoalueen yhteydessä on oltava riittävä määrä sammutusvesialtaita. Lisäksi aluetta varten on oltava ns. ehtymätön vesilähde, josta saadaan sammutusvettä kaikissa olosuhteissa tuotantokauden aikana.

12) Luvan saajalla tulee olla valmiudet tuotantoalueella tapahtuvien konevaurioiden tai onnettomuuksien aiheuttamien ympäristövahinkojen torjuntaan.

Tarkkailut

13) Luvan saajan on tehtävä toiminnan käyttö- ja päästötarkkailua tämän päätöksen liitteenä olevan ohjelman mukaisesti.

Tarkkailuohjelmaa voidaan tarkentaa Pirkanmaan ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta tai tarkkailun kattavuutta.

Käyttö- ja päästötarkkailun tulokset on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä ympäristökeskukselle ja Kihniön kunnan ja Parkanon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisille.

14) Luvan saajan on tarkkailtava toiminnan vaikutusta vesistössä Pirkanmaan ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla sekä kalataloudellisia vaikutuksia Hämeen työvoima- ja elinkeinokeskuksen hyväksymällä tavalla.

Ehdotukset vaikutustarkkailuohjelmiksi on toimitettava asianomaisille viranomaisille kolmen kuukauden kuluessa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi.

Tarkkailutuloksista on laadittava yhteenveto, joka on toimitettava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä Pirkanmaan ympäristökeskukselle, Hämeen työvoima- ja elinkeinokeskukselle sekä Kihniön kunnan ja Parkanon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisille ja esitettävä vaadittaessa niille, joiden etua tai oikeutta asia saattaa koskea.

15) Luvan saajan on tarkkailtava pohjavesipinnan korkeutta ja sen mahdollisen alentumisen vaikutusta ratapenkereelle turvetuotantoalueen kohdalla sijaitsevalla rataosuudella Ratahallintokeskuksen kanssa sovittavalla tavalla.

Kunnossapitovelvoitteet

16) Luvan saajan on osallistuttava laskuojien kunnossapitoon siltä osin kuin kunnostustarve johtuu turvetuotantoalueen kuivatusvesien johtamisesta.

Haittojen vähentäminen ja ehkäiseminen

17) Luvan saajan on maksettava vuosittain tammikuun aikana 900 euroa kalatalousmaksua Hämeen työvoima- ja elinkeinokeskukselle käytettäväksi kuivatusvesien vaikutusalueen kalastolle ja kalastukselle aiheutuvan haitan estämiseen. Ensimmäinen maksu on suoritettava kuukauden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tuloista vuodelta 2005.

18) Luvan saajan on osallistuttava vaikutusosuutensa suhteessa Kankarinjärven, Kuivasjärven ja Iso Somerojärven kunnostuskustannuksiin turvetuotannosta aiheutuneiden haittojen poistamiseksi jos lupakauden aikana käynnistetään Pirkanmaan ympäristökeskuksen hyväksymän suunnitelman mukainen kunnostushanke.

Korvaukset

Mahdollisesti jo aiheutuneiden ja vuoden 2007 loppuun mennessä aiheutuviksi arvioitujen vahinkojen selvittäminen käsitellään erillisenä asiana, josta ympäristölupavirasto antaa myöhemmin eri päätöksen. Kun noudatetaan nyt annettavia lupamääräyksiä, ei luvan mukaisesta toiminnasta aiheudu vuoden 2007 jälkeen ennalta arvioiden korvattavaa vahinkoa.

Vakuus

Luvan saajan on ympäristönsuojelulain 69 §:n perusteella asetettava Länsi-Suomen lääninhallitukseen 4 000 euron suuruinen vakuus toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien edunmenetysten korvaamisesta. Vakuus on asetettava kolmen kuukauden kuluessa tämän päätöksen antamisesta.

RATKAISUN PERUSTELUT

Käsittelyratkaisun perustelut

Vesienkäsittelyn tehostaminen päätöksessä edellytetyllä tavalla sekä kalanhoitotoimenpiteiden positiivinen vaikutus vesistössä tapahtuu vasta viiveellä. Ympäristölupavirasto katsoo, että toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu korvattavia vahinkoja alapuolisessa vesistössä vuoden 2007 jälkeen. Siihen saakka toiminnasta aiheutuvat vesistön pilaantumisesta johtuvat vahingot on selvitettävä erikseen koska vahinkojen yksityiskohtainen selvittäminen viivästyttäisi kohtuuttomasti lupa-asian ratkaisua. Korvausvaatimukset, jotka koskevat toiminnasta jo aiheutuneita vahinkoja voidaan käsitellä samassa yhteydessä.

Luvan myöntämisen edellytykset

Sydänmaanneva on jo kauan toiminnassa ollut turvetuotantoalue, jonka tuotantopinta-alasta on jo yli puolet poistunut tuotannosta.

Sydänmaannevan turvetuotantoalueen vesistövaikutusten vähentämiseksi kuivatusvesien käsittelyä määrätään tehostettavaksi. Luvan myöntäminen edellyttää parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttämistä, joka on turvetuotannon kuivatusvesien käsittelyssä yleensä pintavalutus tai teholtaan sitä vastaava menetelmä, jollainen määrätään valtaosalle tuotantoaluetta. Lohkojen 2, 3 ja 8 kuivatusvesien käsittelyssä, ottaen huomioon osittain lohkojen pienuuden ja toisaal-

ta lyhyen jäljellä olevan määräaikaisen tuotantoajan, on vesienkäsittelyn perustaso virtaamansäädöllä riittävä menetelmä.

Jälkihoitotoimenpiteiden toteuttamisen varmistamiseksi ja aikaistamiseksi lupa annetaan vain määräajaksi niille lohkoille, joilla luvan saaja on esittänyt tuotannon päättyväksi lähivuosina.

Turvetuotannon vesiin johdettavien päästöjen vaikutukset heikentävät jossain määrin purkuvesistön tilaa, kalaston elinolosuhteita ja kalastusta. Näiden vaikutusten vuoksi määrätään kalatalousmaksu hoitotoimenpiteiden toteuttamiseksi ja osallistumisvelvoite vesistön mahdollisen kunnostuksen kustannuksiin.

Kun otetaan huomioon Sydänmaannevan ja sen ympäristön tila ja käyttö, turvetuotannosta tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna ei aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, kiellettyä maan tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista tai muuta kohtuutonta rasitusta.

Lupamääräysten perustelut

Vesistöön joutuvien päästöjen rajoittamiseksi määrätään käytettäväksi parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja käytäntöä, minkä vuoksi ovat tarpeen määräykset 1), 2), 3), 4) ja 5). Tuotannon loppuvaiheessa nostetaan hyvin maatunutta turvetta, josta aiheutuvat päästöt ovat suurempia kuin vähemmän maatuneesta turpeesta. Sen vuoksi vesienkäsittelyn tehoa ei voida loppuvaiheessa heikentää. Pölypäästöjen vähentämiseksi on toimenpidevelvoite lupamääräyksessä 6) ja melun osalta lupamääräys 7).

Määräykset 8) ja 9) ovat tarpeen jätteiden vähentämiseksi ja roskaantumisen ja öljyvahinkojen estämiseksi. Määräykset 10), 13), 14) ja 15) ovat tarpeen toiminnan ympäristövaikutusten tarkkailuun tai valvontaan liittyvistä syistä. Tulipalovaaraan ja onnettomuusriskeihin varautumista koskevat vaatimukset sisältyvät lupamääräyksiin 11) ja 12). Laskuojien kunnossapidon vuoksi on tarpeen antaa sitä koskeva lupamääräys 16). Lupamääräys 17) on tarpeen kalataloudelle aiheutuvien haittojen estämiseksi. Kalatalousmaksun suuruutta määrättäessä on otettu huomioon turvetuotannosta aiheutuvien päästöjen suuruus ja vesistössä ilmenevien vaikutusten laajuus. Purkuvesistön mahdollisen kunnostuksen kustannuksiin osallistumisvelvoite on lupamääräyksessä 18).

Vakuus

Vakuuden suuruus on arvioitu riittäväksi mahdollisten korvausten maksamiseksi.

VASTAUS LAUSUNTOIHIN JA MUISTUTUKSIIN

Pirkanmaan ympäristökeskuksen, Kihniön kunnan sosiaali- ja terveyslautakunnan, Parkanon kaupungin ja Parkanon kaupungin ympäristölautakunnan vaatimukset vesiensuojelurakenteista, pöly- ja meluhaittojen estämisestä, polttonesteiden ja kemikaalien säilyttämisestä sekä roskien ja jätteiden käsittelystä ympäristölupavirasto ottaa huomioon lupamääräyksissä 2), 3), 6), 7), 8) ja 9). Tarkkailuja koskevat vaatimukset otetaan huomioon lupamääräyksissä 13) ja 14). **Hämeen työvoima- ja elinkeinokeskuksen** vaatimukset kalataloudellisesta tarkkailusta ja kalatalousmaksusta otetaan huomioon lupamääräyksissä 14) ja 17). **Ratahallintokeskuksen** vaatimus pohjavedenpinnan tarkkailusta ympäristölupavirasto ottaa huomioon lupamääräyksessä 15).

Luvan epäämistä tarkoittavat vaatimukset ympäristölupavirasto hylkää, koska luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa päätöksen perusteluista ilmenevällä tavalla. Päästöjen lisäämistä vastustavien vaatimusten osalta ympäristölupavirasto toteaa, ettei nyt ole kysymys toiminnan laajentamisesta, vaan luvan myöntämisestä jo olemassa olevalle ja lähivuosina edelleen supistuvalla turvetuotanto-toiminnalle.

Vaatimukset, jotka koskevat luvan saajan velvoittamista selvittämään ja korvaamaan jo aiheutuneita vahinkoja Kuivasjärvessä, Kankarinjärvessä ja Iso Somerojärvessä ympäristölupavirasto ottaa huomioon käsittelyratkaisusta ilmenevällä tavalla. Mahdollisesti jo aiheutuneiden ja aiheutuvien vahinkojen korvauskäsittelyä jatketaan ympäristölupavirastossa ja ratkaistaan myöhemmin annettavalla päätöksellä.

Vaatimukset, jotka koskevat luvan saajan osallistumista järvien kunnostukseen ympäristölupavirasto ottaa huomioon siten kuin lupamääräyksestä 18) ilmenee.

AA:n ja BB:n vaatimukset turvetuotantoalueen jälkihoidosta otetaan huomioon siten kuin toiminnan lopettamista ja jälkihoitoa koskevasta päätöksen osasta ilmenee. **GG:n ja HH:n** kaivoa koskevan muistutuksen osalta ympäristölupavirasto toteaa, etteivät hakemuksen mukaisen turvetuotantotoiminnan vaikutukset ulotu tilalla Halme RN:o 12:1 olevaan kaivoon. Luvan saaja veloitetaan osallistumaan Iso Somerojärven kunnostukseen vaikutusosuutensa suhteessa, mikäli järven kunnostushanke laitetaan vireille luvan voimassaoloaikana. **MM:n ja NN:n** vaatimus Kankarinjärven syvänteen imuruoppauksesta otetaan huomioon enemmälti hyläten siten kuin lupamääräyksestä 18) ilmenee. Hankkeen tiedoksiantoa koskevan muistutuksen osalta ympäristölupavirasto toteaa, että hakemuksesta on tiedotettu ympäristönsuojelulain 38 §:n mukaisesti kuuluttamalla siitä ympäristölupavirastossa ja vaikutusalueen kunnissa sekä erityistiedoksiantona arvioitun vaikutusalueen tiedossa oleville maa- ja vesialueiden omistajille.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Päätöksen voimassaolo

Tämä lupa on voimassa toistaiseksi, lukuunottamatta tuotantolohkoja 2,3 ja 8, joilla saa tuottaa turvetta enintään 31.12.2011 saakka.

Tarvittaessa ympäristölupavirasto voi ympäristönsuojelulain 58 ja 59 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä muuttaa lupaa tai valvontaviranomaisen aloitteesta peruuttaa luvan.

Lupamääräysten tarkistaminen

Luvan saajan on viimeistään 31.12.2014 jätettävä ympäristölupavirastolle hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi. Mikäli hakemusta ei tehdä määräajassa, ympäristölupavirasto voi määrätä luvan raukeamaan.

Hakemukseen on liitettävä selvitys tuotannon aiheuttamasta melusta ja pölystä, vesienkäsittelyn tehokkuudesta, vesiin joutuvien päästöjen määrästä sekä kuivatusvesien johtamisen vaikutuksista purkuvesistöön, sen kalastoon ja käyttöön. Lisäksi on toimitettava arvio aiheutuneista ennakoimattomista vahingoista ja haitoista. Hakemukseen on myös liitettävä selvitys tuotannosta poistuneiden alueiden tilasta sekä ehdotus ja kustannusarvio toimenpiteistä turvetuotannon ympäristönsuojelun tehostamiseksi sekä vahinkojen ja haittojen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi.

Toiminnan lopettaminen ja jälkihoito

Tuotannosta poistettujen alueiden jälkihoito on tehtävä siten, että päästöt ympäristöön ovat mahdollisimman pienet, eivätkä ne saa ylittää tuotannonaikaisia päästöjä.

Tuotannosta poistettujen alueiden kuivatusvedet on johdettava vesienkäsittelyrakenteiden kautta siihen asti, kunnes Pirkanmaan ympäristökeskus on todennut, että alueet ovat kasvipeitteisiä tai ne on siirretty pysyvästi muuhun käyttöön tai vesienkäsittely ei muutoin enää ole tarpeen.

Vuoden 2011 loppuun mennessä tuotannosta poistettujen alueiden jälkihoitotoimet on tehtävä vuoden 2013 loppuun mennessä.

Tuotannon lopettamisesta on ilmoitettava etukäteen ympäristökeskukselle. Tuotannon lopettamisen jälkeen hankealue on siistittävä ja tarpeettomat rakenteet on poistettava. Kuivatusvesienkäsittelyä on jatkettava ja rakenteet pidettävä kunnossa vähintään kahden vuoden ajan tai kunnes tuotantoalue on siirretty muuhun käyttöön.

Ympäristökeskus voi tarvittaessa antaa toiminnan lopettamiseen, jälkihoitoon ja tarkkailuihin liittyviä tarkentavia määräyksiä.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on ympäristönsuojelulain 56 §:n mukaisesti noudatettava asetusta.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Olemassa olevaa toimintaa saadaan jatkaa ennen tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulain 6, 41 - 46, 52, 55, 56, 68, 71, 72 ja 90 §
Jätelain 4 ja 6 §
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

1 700 euroa

Ympäristöministeriön asetus ympäristölupaviraston maksullisista suoritteista (1416/2001) 2 §.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liitteet

- 1) Valitusosoitus
- 2) Kartta
- 3) Käyttö- ja päästötarkkailuohjelma

Sinikka Laitakari

Heikki Penttinen

Juha Helin

Päätöksen tekemiseen ovat osallistuneet sivutoiminen ympäristöneuvos Sinikka Laitakari sekä ympäristöneuvokset Heikki Penttinen (tarkastava jäsen) ja Juha Helin. Asian on esitellyt Sinikka Laitakari.
SL/sl

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Länsi-Suomen ympäristölupaviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **30.1.2006**.

Valitusoikeus Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, alueelliset ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@om.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

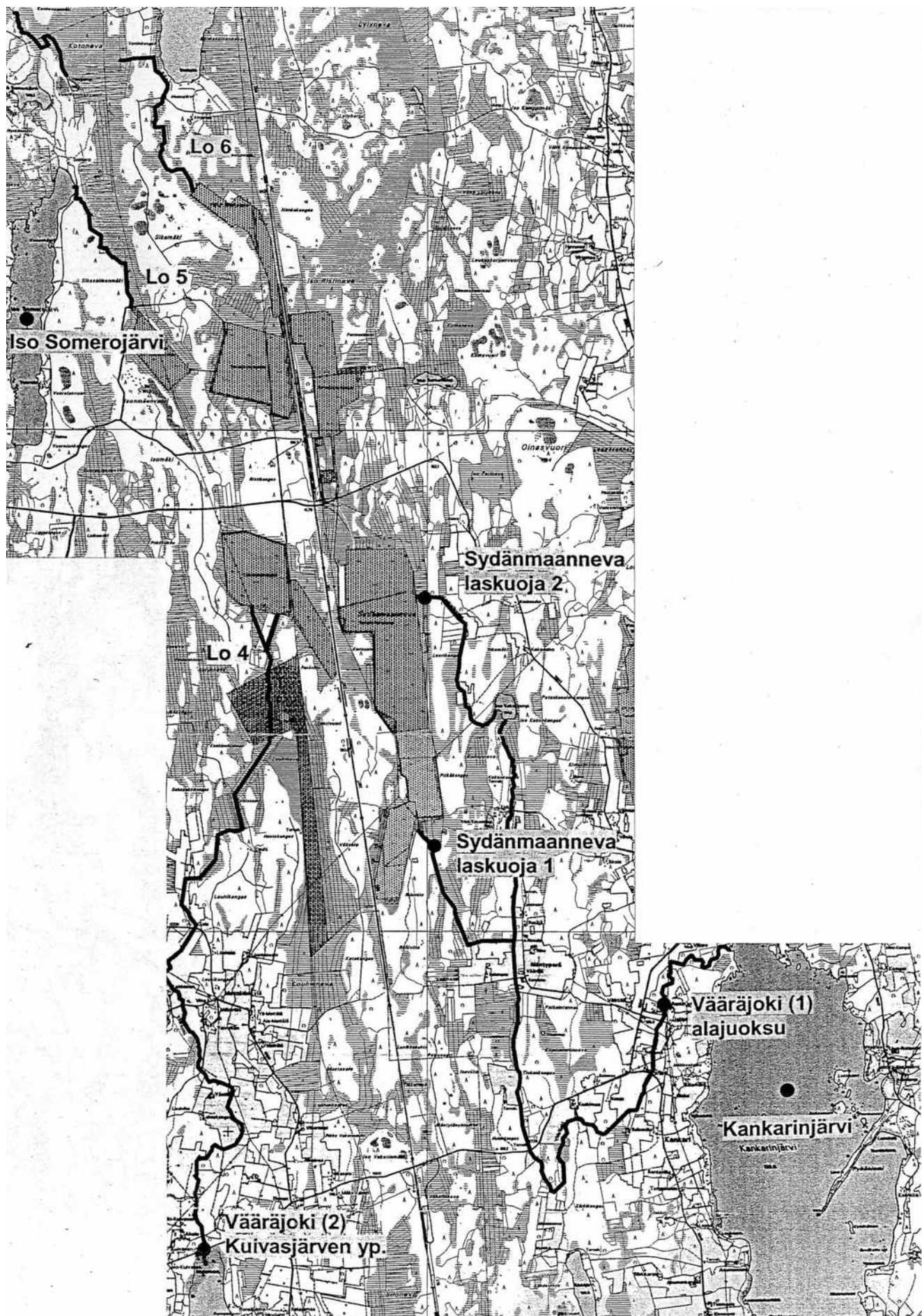
Valituksen toimittaminen ympäristölupavirastoon

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava kaksin kappalein Länsi-Suomen ympäristölupaviraston kirjaamoon. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Länsi-Suomen ympäristölupaviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Panimokatu 1, 00580 Helsinki
postiosoite:	PL 115, 00231 Helsinki
puhelin:	vaihde (09) 173 461
telekopio:	(09) 726 0233
sähköposti:	kirjaamo.lsy@ymparisto.fi
aukioloaika:	klo 8 - 16.15

Oikeudenkäyntimaksu Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 80 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapuksista, joissa maksua ei peritä.

SYDÄNMAANNEVAN KÄYTTÖ- JA PÄÄSTÖTARKKAILUOHJELMA

Käyttötarkkailu

Käyttötarkkailua varten nimetään vastuhenkilö, joka ilmoitetaan vuosittain alueelliselle ympäristökeskukselle ja sijaintikuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttötarkkailusta pidetään päiväkirjaa ja se säilytetään koko tuotannon ja jälkihoitovaiheen ajan. Tarvittaessa päiväkirja esitetään valvoville viranomaisille. Päiväkirjamerkinnöistä tehdään vuosittain yhteenveto, joka toimitetaan tarkkailuvuoden loppuun mennessä päästö- ja vaikutustarkkailujen suorittajille ja tarvittaessa viranomaisille.

Käyttöpäiväkirjaan merkitään seuraavat tiedot:

- tuotannon aloittaminen ja lopettaminen sekä tuotantopäivät
- tuotantomenetelmä
- ojitusten ja perkausten tarkat kaivuajat ja -paikat
- kunnostukset ja tuotannon eteneminen
- vesiensuojelurakenteiden valmistuminen, kunnan seuranta, havainnot toimivuudesta
- poikkeamat vesiensuojelusuunnitelmista
- laskeutusaltaiden ja lietsyvennysten tyhjentäminen
- ojastojen puhdistukset
- mittapatojen ja -laitteistojen asennukset, huolto ja korjaukset
- pumppaamojen asennukset, käyttöaika ja mahdolliset häiriöt
- sadanta, haihdunta ja tuuli
- muut huomiot esim. rankkasateiden kesto ja seuraukset
- jätehuoltoon liittyvät toimet
- näytteiden ottoajat
- pölyn ja melun seuranta sekä tuulitaot
- muut mahdolliset tapahtumat, joilla voi olla vaikutusta maaperään, vesistöön tai pöly- ja melupäästöihin
- toimintaan kohdistuneet valitukset ja niiden käsittely

Vesiin johdettavien päästöjen tarkkailu

Vesinäytteet otetaan laskuojiin 1,2 ja 5 johdettavista vesistä. Vesienkäsittelymenetelmän tehoa tarkkaillaan ottamalla näytteet laskuojalla 1 ennen pintavalutuskäsittelyä, laskuojalla 2 ennen kosteikkokäsittelyä ja niiden jälkeen.

Vesinäytteet otetaan neljä kertaa vuodessa: (maalis-toukokuu, kesä-heinäkuu, syys-lokakuu ja joulutammikuu) kahden vuoden ajan tehostetun vesienkäsittelyn käyttöönoton jälkeen ja kahden vuoden ajan ennen tarkistushakemuksen jättämistä tai ennen kyseessä olevan tuotantolohkon tuotannon päättymistä ja jälkihoidon aikana. Näytteenoton yhteydessä mitataan virtaama. Näytteistä tehdään seuraavat analyysit:

kiintoaine
 COD_{Mn}
 kok P
 kok N
 pH.

Pitoisuuksia verrataan samalla vesistöalueella tai muuten lähialueella sijaitsevien samanlaisella vesienkäsittelymenetelmällä varustettujen vertailusoiden mittaustuloksiin ja päästöt laskeaan käyttäen tukena em. soiden mittaustuloksia. Päästöt lasketaan sekä brutto- että nettoarvoina. Nettopäästöt lasketaan käyttäen taustapitoisuuksina luonnontilaisen suon pitoisuuksia: kokonaisfosfori 20 µg/l, kokonaistyyppi 500 µg/l ja kiintoaine 2 mg/l. Mittauskohteen ulkopuolisten tuotantoalueen lohkojen päästöt lasketaan mittaustulosten perusteella pinta-alojen suhteessa.

Raportointi

Päästötarkkailun mittausten tulokset toimitetaan niiden valmistuttua kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle ja alueelliselle ympäristökeskukselle. Käyttö- ja päästötarkkailun yhteenvetoraportti toimitetaan alueelliselle ympäristökeskukselle ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle tarkkailuvuotta seuraavan helmikuun loppuun mennessä.

Laadunvarmistus

Tarkkailussa käytetään vahvistettuja standardeja. Tarkkailuraporteissa esitetään myös tarkkailua koskevat epävarmuustekijät sekä käytetyt laskentamenetelmät. Raporteissa esitetään tarpeelliset tarkentamis- ja muutossuositukset.